

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Bakalářská práce

**Obec s rozšířenou působností se zaměřením na město
Písek**

Lucie Růžičková

© 2022 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Lucie Růžičková

Podnikání a administrativa

Název práce

Obec s rozšířenou působností se zaměřením na město Písek

Název anglicky

The municipality with extended powers focusing on the town of Písek

Cíle práce

Cílem práce je na základě rozboru platné právní úpravy provést zhodnocení dopadů reformy veřejné správy v České republice po roce 1989, a to na fungování vybrané obce s rozšířenou působností Písek z pohledu obyvatel. Vyhodnocení výzumu bude vycházet zejména z provedené výzkumu zaměřeného na zjištění názoru obyvatel v dané obci, a to jak na fungování samotné veřejné správy, tak na změny, které byly v rámci druhé fáze reformy na veřejné správě provedeny.

Metodika

Bakalářská práce bude rozdělena na dvě části, a to část teoretickou a praktickou.

V teoretické části budou podrobně vysvětleny pojmy veřejná správa a územní samospráva. Dále zde budou uvedeny reformy veřejné správy, které byly po roce 1989 provedeny. Reformy budou rozděleny do tří fází. Všechny potřebné data budou čerpána z odborné literatury a právních předpisů.

Praktická část bude zaměřena na město Písek, jeho historii, vnitřní organizaci a hospodaření. V krátkosti zde bude představen rozpočet obce a dotace, které Písek čerpá.

Druhá část praktické části bude zaměřena na dopad reformy veřejné správy v České republice po roce 1989 se zaměřením na město Písek. Budou zde popsány kroky, které byly v rámci druhé fáze reformy provedeny. Formou dotazníků bude zjištěno, jak obyvatelé vnímají dopad reformy veřejné správy, zda vůbec ví, co vše reforma zahrnuje. Dále bude zjištěno, jak jsou obyvatelé spokojeni s fungováním veřejné správy a poskytovanými službami.

Závěrem bakalářské práce bude použita metoda syntézy k vyhodnocení jednotlivých zjištění.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

municipality, extended powers, administration, service industry, reform

Doporučené zdroje informací

- KADEŘÁBKOVÁ, J. – PEKOVÁ, J. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4.
- KOUDELKA, Z. *Obce a kraje : podle reformy veřejné správy v roce 2001 (včetně textu zákona o obcích, zákona o krajích a zákona o okresních úřadech..*
- KOUDELKA, Z. *Právní předpisy samosprávy, 2. aktualizované a přepracované vydání*. Praha: Linde, 2008. ISBN 80-7201-690-7.
- KOUDELKA, Z. – PRŮCHA, P. – HAMPLOVÁ, J. *Zákon o obcích (obecní zřízení) : komentář*. Praha: Leges, 2019. ISBN 978-80-7502-335-3.
- NOVOTNÝ, P. *Nový občanský zákoník. Principy a základní pojmy*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5163-4.
- POMAHAČ, R. – KOPECKÝ, M. – PÍTROVÁ, L. – PRÁŠKOVÁ, H. – STAŠA, J. *Správní právo : casebook*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7552-938-1.
- PRŮCHA, P. – ČESKO. *SPRÁVNÍ ŘÁD (2004, NOVELA 2014). Správní řád : s poznámkami a judikaturou : podle stavu k 1.6.2015*. Praha: Leges, 2015. ISBN 978-80-7502-051-2.
- SHELLE, K. *Vývoj české veřejné správy*. Ostrava: Key Publishing, 2008. ISBN 978-80-87071-92-2.

Předběžný termín obhajoby

2021/22 LS – PEF

Vedoucí práce

JUDr. Jana Boháčková Švábová, LL.M., Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 13. 10. 2021

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 22. 10. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 15. 03. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Obec s rozšířenou působností se zaměřením na město Písek" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.03.2022

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala paní JUDr. Janě Boháčkové Švábové, LL.M., Ph.D., vedoucí mé bakalářské práce, za cenné rady. Dále panu Ing. Miloslavu Šatrovi, vedoucímu odboru životního prostředí Městského úřadu v Písku, za možnost vykonání praxe a za objasnění informací k tématu bakalářské práce. A mé poděkování patří i mé rodině za podporu během studia.

Obec s rozšířenou působností se zaměřením na město Písek

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá tématem „Obec s rozšířenou působností“, kde se téma opírá o reformu veřejné správy v České republice. Vývoj samotné veřejné správy během reformy od roku 1989 se označuje za velmi zajímavý proces, který vedl na našem území k mnoha změnám, týkajících se územní samosprávy a státní správy. Tyto změny jsou stále aktuální a setkává se s nimi v každodenním životě každý občan České republiky. Cílem bakalářské práce je zhodnocení dopadů reformy veřejné správy v České republice po roce 1989, a to na fungování vybrané obce s rozšířenou působností města Písek z pohledu obyvatel. Práce zkoumá názory obyvatel v dané obci s rozšířenou působností na fungování veřejné správy. Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části jsou obsaženy základní pojmy správa, veřejná správa, územní samospráva, reforma veřejné správy a základní pojmy týkající se samotné charakteristiky obce podle působnosti. Praktická část se věnuje obci s rozšířenou působností Písek, přibližuje její historii a popisuje hospodaření tohoto města. Díky dotazníku, který vyplnilo celkově 22 respondentů bylo zjištěno, že pouze 40,9 % respondentů ví, co tato reforma obsahuje. Ohledně komunikace s veřejnou správou je 14 respondentů s rychlostí vyřizování žádostí spokojeno a 15 respondentů je spokojeno s ochotou a vstřícností úředníků. Informace shledává 81,8 % respondentů za srozumitelné. Tato získaná data od všech respondentů by mohla dále posloužit, jako zpětná vazba městu. Na základě této vazby by mohlo být možné úroveň samotné samosprávy ve městě Písek ještě vylepšit.

Klíčová slova: obec, rozšířená působnost, státní správa, služby, reforma

The municipality with extended powers focusing on the town of Písek

Abstract

The bachelor thesis deals with the topic "Municipality with extended powers", where the topic is based on public administration reform in the Czech Republic. The development of public administration itself during the reform since 1989 is described as a very interesting process, which has led to many changes in our territory, concerning local self-government and state administration. These changes are still relevant, and every citizen of the Czech Republic encounters them in their daily lives. The aim of the bachelor thesis is to evaluate the effects of public administration reform in the Czech Republic after 1989, on the functioning of a selected municipality with extended powers of the city of Písek from the perspective of residents. The thesis examines the opinions of residents in each municipality with extended powers on the functioning of public administration. The bachelor thesis is divided into theoretical and practical part. The theoretical part contains the basic concepts of administration, public administration, territorial self-government, public administration reform and basic concepts concerning the very characteristics of the municipality according to the scope. The practical part deals with the municipality with extended powers of Písek, describes its history and describes the management of this city. Thanks to a questionnaire completed by a total of 22 respondents, it was found that only 40.9% of respondents know what this reform contains. Regarding communication with the public administration, 14 respondents are satisfied with the speed of processing applications and 15 respondents are satisfied with the willingness and helpfulness of officials. 81.8% of respondents find the information understandable. This data obtained from all respondents could further serve as feedback to the city. Based on this feedback, it could be possible to further improve the level of self-government in the city of Písek.

Keywords: municipality, extended powers, administration, service industry, reform

Obsah

1 Úvod.....	10
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Vymezení základních pojmů	13
3.1 Správa.....	13
3.2 Veřejná správa.....	14
3.2.1 Státní správa.....	16
3.2.2 Samospráva	17
3.3 Územní samospráva	18
4 Právní vývoj a historie státní a veřejné správy	20
4.1 Státní a veřejná správa po založení Československa po roce 1918	20
4.2 Státní a veřejná správa na našem územní po roce 1939.....	20
4.3 Státní a veřejná správa na našem území po roce 1945	21
4.4 Státní a veřejná správa na našem územní po roce 1989.....	22
5 Reforma veřejné správy	23
5.1 Význam reformy veřejné správy	23
5.2 První fáze reformy veřejné správy	24
5.3 Druhá fáze reformy veřejné správy	24
5.4 Třetí fáze reformy veřejné správy	26
6 Obec s rozšířenou působností.....	26
6.1 Obecní charakteristika obce a její funkce	26
6.1.1 Funkce obce	27
6.2 Působnost obcí	27
6.2.1 Samostatná působnost.....	28
6.2.2 Přenesená působnost	29
6.3 Obec s rozšířenou působností.....	30
6.3.1 Veřejnoprávní smlouva.....	31
6.4 Obecní úřad s rozšířenou působností	31
6.5 Orgány obce s rozšířenou působností	32
7 Vlastní práce.....	34
7.1 Město Písek	34
7.2 Správní obvod ORP Písek.....	35
7.3 Historie města Písek	36
7.4 Hospodaření města Písek	38

7.4.1	Dotace ORP Písek.....	39
7.5	Městský úřad	40
8	Výsledky a diskuse	44
8.1	Metoda získávání dat.....	44
8.2	Výsledky dotazníkového šetření	44
9	Závěr.....	49
10	Seznam použitých zdrojů	52
11	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk	56
11.1	Seznam obrázků	56
11.2	Seznam tabulek	56
11.3	Seznam grafů.....	56
11.4	Seznam použitých zkratk.....	56
12	Seznam příloh.....	57
12.1	Příloha č. 1: Mapa správních obvodů obcí s rozšířenou působností	58
12.2	Příloha č. 2: Administrativní rozdělení správního obvodu ORT Písek	59
12.3	Příloha č. 3: Platný znak, vlajka a logo města Písek	60
12.4	Příloha č. 4: Dotazník – Fungování veřejné správy v Písku	61

1 Úvod

Vývoj samotné veřejné správy lze označit za velice zajímavý proces, neboť během reformy od roku 1989, bylo provedeno na našem území mnoho změn, týkajících se územní samosprávy a státní správy. Jsem velice ráda, že jsem si právě toto téma „Obec s rozšířenou působností“ mohla vybrat pro vypracování mé bakalářské práce, a mohla tak zmapovat všechny důležité aspekty této veřejnoprávní korporace, jejíž působnost byla během fáze druhé etapy reformy veřejné správy rozšířena skoro o veškerou agendu ještě tehdy zanikajících úřadů.

V souvislosti s tématem mé bakalářské práce se v první části budu zaměřovat na mnou vybrané základní pojmy a jejich charakteristiku. Mezi důležité základní pojmy patří správa, jejímž úkolem je regulace a řízení nějaké organizace. Správu lze rozdělit na veřejnou správu a soukromou správu. Veřejná správa nám zajišťuje veškeré záležitosti veřejného zájmu a dělí se na státní správu a samosprávu. Státní správu lze označit jako činnost státu, která je prováděná státními orgány nebo jinými orgány, na které stát přenesl výkon státní správy. Druhý pojem samospráva lze vnímat jako způsob řízení daného celku, kdy určitý subjekt rozhoduje sám autonomním způsobem.

Další důležitou součástí teoretické části bude právní vývoj a historie územní samosprávy, kde bude popsán samotný vznik územní samosprávy, který lze považovat za velice důležitý mezník naší doby. Územní samospráva zde bude rozdělena na období 1. republiky, druhé republiky, protektorát Čechy a Morava, a v neposlední době bude rozdělena na období po druhé světové válce do roku 1989. Všechny tyto období sebou nesou důležité události, které ovlivnily právě územní samosprávu.

Nesmí se zapomenout ani na reformu veřejné správy, která zde bude také dopodrobna rozebrána a vysvětlena. Reformu veřejné správy dělíme do tří fází. V první fázi reformy veřejné správy došlo k posílení obcí v roce 1990, které se připojily na činnost skončených národních výborů. Druhá fáze reformy je spojována s ukončením veškeré činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, jejichž plná působnost byla přenesena na obce a kraje. Poslední třetí fáze reformy má za úkol zkvalitňovat výkon veřejné správy. Data směřující k této části jsou čerpána ze zákonů, např. zákon č. 347/1997 Sb. (zákon o vytvoření vyšších územních celků), zákon č. 129/2000 Sb. (zákon o krajích), zákon č. 128/2000 Sb. (zákon o obcích) a řada dalších důležitých zákonů vztahujících se k danému tématu mé práce.

V závěru teoretické části se budu dostávat k samotnému jádru mého tématu „obec s rozšířenou působností“. Obec s rozšířenou působností lze chápat jako určitý mezičlánek působnosti samosprávy mezi danými krajskými úřady a všemi ostatními obecními úřady. Po zrušení všech okresních úřadů bylo převzato dnem 1. ledna 2003 podle zákona č. 314/2002 Sb., zhruba 80 % jejich působnosti 205 obcemi s právě zmíněnou rozšířenou působností v rámci druhé fáze reformy územní veřejné správy, která se uskutečnila ke konci roku 2002. V rámci této části se budu snažit podrobně rozebrat obecnou charakteristiku obce a její vznik a zánik. Dále zde bude nastíněna právní úprava obce s rozšířenou působností, organizační struktura obce s rozšířenou působností a na závěr samotná činnost obce s rozšířenou působností.

Praktická část bude zaměřena na mnou vybrané město Písek jako obec s rozšířenou působností. Toto město se nachází v Jihočeském kraji a jeho samotný správní obvod je tvořen ze 49 obcí. Město Písek jsem si vybrala, protože je to moje rodné město, které se mi velice líbí a mám to tu moc ráda. Dále zde zmíním charakteristiku města jako správního obvodu, a bude zde i nastíněna jeho krásná a zajímavá historie. Také se v práci budu věnovat hospodaření tohoto města, krátce uvedu důležité dotace. V neposlední řadě představím poskytované služby, které město nabízí.

Cílem práce je zhodnocení dopadů reformy veřejné správy v České republice po roce 1989, a to na fungování vybrané obce s rozšířenou působností Písek z pohledu obyvatel. Práce bude zkoumat především názory obyvatel v dané obci, a to jak na fungování samotné veřejné správy, tak na změny, které byly v rámci druhé fáze reformy ve veřejné správě provedeny. Potřebná data získám od obyvatel města Písek pomocí dotazníku, který bude k práci přiložen.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je zhodnocení dopadů reformy veřejné správy v České republice po roce 1989 a to na fungování vybrané obce s rozšířenou působností Písek z pohledu obyvatel. Práce bude zkoumat hlavně názory obyvatel v dané obci, a to jak na fungování samotné veřejné správy, tak na změny, které byly v rámci druhé fáze reformy na veřejné správě provedeny.

2.2 Metodika

Bakalářská práce bude rozdělena na dvě části, a to část teoretickou a praktickou.

V teoretické části budou podrobně vysvětleny pojmy veřejná správa a územní samospráva. Dále zde bude popsána reforma veřejné správy, která byla po roce 1989 provedena. Reforma bude rozdělena do tří fází. Všechny potřebná data budou čerpána z odborné literatury a právních předpisů.

Praktická část bude zaměřena na město Písek, jeho historii, vnitřní organizaci a hospodaření. V krátkosti zde bude představen rozpočet obce a dotace, které město Písek čerpá.

Druhá část praktické části bude zaměřena na dopad reformy veřejné správy v České republice po roce 1989 se zaměřením na město Písek. Budou zde popsány kroky, které byly v rámci druhé fáze reformy provedeny. Formou dotazníku, který bude zpracován prostřednictvím formuláře aplikace Google, bude zjištěno, jak obyvatelé vnímají dopad reformy veřejné správy a, zda vůbec ví, co vše reforma zahrnuje. Dále bude zjištěno, jak jsou obyvatelé spokojeni s fungováním veřejné správy a poskytovanými službami.

Závěrem bakalářské práce bude použita metoda syntézy k vyhodnocení jednotlivých potřebných zjištění.

3 Vymezení základních pojmů

3.1 Správa

Mezi velice důležitý pojem, který musí být v této bakalářské práci s ohledem na téma zmíněn, patří veřejná správa. S veřejnou správou jsou spojovány pojmy státní správa a samospráva. Pro správné pochopení těchto dvou pojmů je nezbytně nutné vysvětlit samostatný pojem správa.

Správa je považována za historický pojem a lze jej odvodit ze známého slova právo. Správa nám vykonává činnosti související s právem. V praxi to může být správní činnost, například pojem spravování, starání se, obhospodařování, řízení, organizování a udržování. Při přeložení latinského pojmu „správa“ zjistíme, že se jedná o doslovný pojem administrativní přisluhování.

Správa je považována za cílevědomou společenskou činnost směřující k naplnění a dosažení cíle, který má vždy charakter veřejný nebo soukromý. Obsah a charakter zmíněné správy určuje pokaždé správně právní odvětví. Rámec působení správy a předem daný rozsah činnosti správy určuje vždy Správní řád. Realizace správy se provádí pomocí účelových právních norem, které nám dávají meze činnosti správy.¹

Pojem „správa“ není dodnes jednoznačně a přesně definován. V dnešní době je tento pojem označován jako vedení vlastních či cizích záležitostí, jehož úkolem je regulace předem daných vztahů v rámci dané organizace. S přihlédnutím na historické hledisko lze usuzovat, že tento pojem vychází z jednoho ze základních pojmů správního práva, a to už více zmiňovaného pojmu „veřejná správa“. Považovat veřejnou správu za totožnou se správou, i přes to nemůžeme, protože správa, na rozdíl od veřejné správy, se zabývá i činnostmi vykonávanými v soukromém zájmu. Samotná správa se tedy liší podle toho, zda je vykonávána ve veřejném nebo soukromém zájmu.²

Správní subjekt je označován jako instituce, orgán, úřad, který se zabývá spravováním objektu. Správní subjekt je chápán jako reálná instituce, která na základě všech pravomocí uskutečňuje a realizuje činnosti výkonné, regulační a obstaravatelské.³

¹ KÁŇA, Pavel a Petra KALOUSKOVÁ. *Základy veřejné správy*. 5. aktualizované vydání. Cihelní 760/35, Ostrava: Montanex, 2019, 416 s. ISBN 978-80-7225-465-1. s. 7.

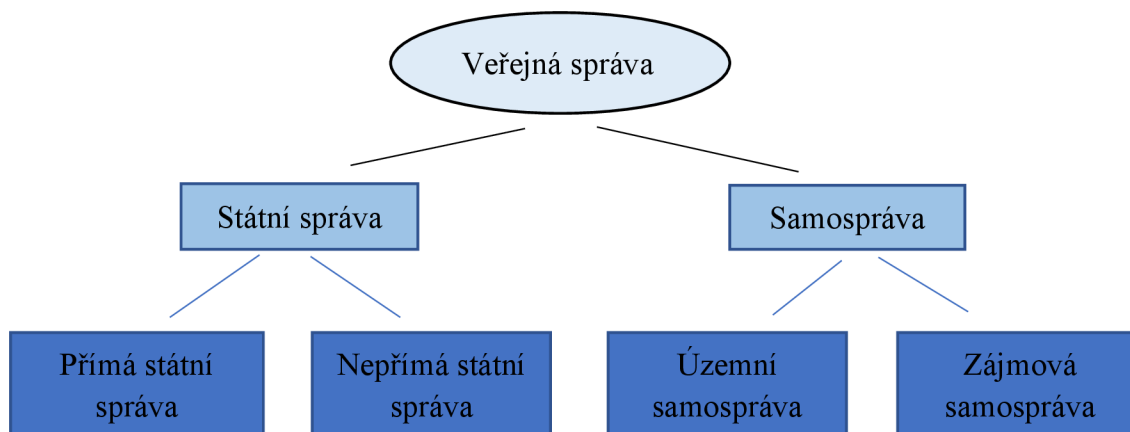
² HENDRYCH, D. a kol. *Správní věda: teorie veřejné správy*. 4. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 8.

³ KÁŇA, Pavel a Petra KALOUSKOVÁ. *Základy veřejné správy*. 5. aktualizované vydání. Cihelní 760/35, Ostrava: Montanex, 2019, 416 s. ISBN 978-80-7225-465-1. s. 7.

3.2 Veřejná správa

Obdobně jako u předchozího pojmu správa, nelze ani pojem veřejná správa nijak jednoznačně a přesně definovat. Veřejná správa se řadí do oblasti veřejnoprávních vztahů a je vždy vedena státem ke správě věcí veřejných ve veřejném zájmu.

Obrázek 1: Organizační struktura veřejné správy

Zdroj: zpracováno autorem

Pojem veřejná správa začal vznikat už v historii a své kořeny má až v římském právu (*administratio res publica*). Veřejná správa se označuje jako správa lidské společnosti zorganizované ve stát se stanoveným státním zřízením. Samotnou veřejnou správou se rozumí jako správa území (státu, kraje, obce), správa věcí veřejného sektoru (jedná se zde o věci movité a věci nemovité), správa záležitostí (veřejné záležitosti, služby veřejnosti, služby občanů) a v neposlední řadě jako správa financí (správa peněžních prostředků, veřejných financí, veřejných rozpočtů). Veřejnou správu označují její funkce, mezi které patří funkce mocenská, ochranná, organizační, regulační a funkce služby veřejnosti.⁴

Mocenská funkce donucuje, přikazuje a zakazuje. Veřejná správa uskutečňuje svou moc ve společnosti prostřednictvím právního řádu a působením státního zřízení. Veřejná moc má schopnost ovlivňovat chování veškeré společnosti žádoucím směrem. Důležitým základem pro veřejnou moc je formální autorita. Veřejnou moc v tomto případě rozdělujeme na centrální moc, která se dále člení na moc výkonnou, zákonodárnou a soudní. Dále jí

⁴ KÁŇA, Pavel a Petra KALOUSKOVÁ. *Základy veřejné správy*. 5. aktualizované vydání. Cihelní 760/35, Ostrava: Montanex, 2019, 416 s. ISBN 978-80-7225-465-1. s. 9-10.

dělíme na necentrální moc, kterou stát svěřil právě územní samosprávě (viz. Hlava VII., zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky).

Zde se zaměřím na funkci ochrannou a organizační. Veřejná správa má vždy i funkci ochrannou a zajišťuje nám vnitřní a vnější ochranu. Činnost orgánů veřejné správy je soustředěna především na služby a ochranu veřejných záležitostí, ochranu a bezpečnost občanů a obranu a bezpečnost samotného státu. Ve funkci organizační se veřejná správa zaměřuje na organizaci a organizuje záležitosti státní, záležitosti institucí a záležitosti občanů.⁵

Na poslední dvě důležité funkce veřejné správy se zaměřím v tomto odstavci. Jedná se tedy o regulační funkci a funkci služeb veřejnosti. Regulační funkce v demokratické společnosti vytváří systém řízení založený z velké části na politickém pluralismu, na vzájemné komunikaci, solidaritě a hlavně toleranci. Tato funkce nám také umožňuje trvalá nebo jen dočasná sdružení občanů na základě stanovené vnitřní samosprávy a umožňuje shromažďování občanů. Poslední funkce služeb veřejnosti zahrnuje činnosti ve veřejném zájmu (služby sociální, pečovatelské a další služby, které jsou vždy vymezené veřejným právem). Veřejná správa zde slouží k racionálnímu a správnému rozvoji společnosti, hospodaření a řešení všech důležitých společenských problémů.⁶

Systém veřejné správy je definován jako soubor uspořádání veškerých činností správy dle předem stanovených podmínek a kritérií. Veřejná správa se neustále vyvíjí a probíhají v ní regulační procesy. Veřejná správa je velice složitý společenský systém s daným vnějším a vnitřním prostředím. Vnější prostředí veřejné správy je z velké části tvořeno hlavně zahraničními a mezinárodními službami, které jsou podloženy smlouvami. Vnitřní prostředí veřejné správy lze chápat jako činnost systému s vazbami ve státě, uvnitř daného státu a vybrané společnosti a ve správních institucích.⁷

Veřejnou správu lze dělit do několika systémů. Patří sem systém institucí a úřadů, systém personální, systém správních činností a systém nástrojů řízení.⁸

Subjekty veřejné správy jsou nositelé veřejných práv a povinností, jejichž daným jménem a na jejichž stanovenou odpovědnost je veřejná správa vždy vykonávána. Hlavním

⁵ KÁŇA, Pavel a Petra KALOUSKOVÁ. *Základy veřejné správy*. 5. aktualizované vydání. Cihelní 760/35, Ostrava: Montanex, 2019, 416 s. ISBN 978-80-7225-465-1. s. 10.

⁶ KÁŇA, Pavel a Petra KALOUSKOVÁ. *Základy veřejné správy*. 5. aktualizované vydání. Cihelní 760/35, Ostrava: Montanex, 2019, 416 s. ISBN 978-80-7225-465-1. s. 10-11.

⁷ KÁŇA, Pavel a Petra KALOUSKOVÁ. *Základy veřejné správy*. 5. aktualizované vydání. Cihelní 760/35, Ostrava: Montanex, 2019, 416 s. ISBN 978-80-7225-465-1. s. 11.

⁸ KÁŇA, Pavel a Petra KALOUSKOVÁ. *Základy veřejné správy*. 5. aktualizované vydání. Cihelní 760/35, Ostrava: Montanex, 2019, 416 s. ISBN 978-80-7225-465-1. s. 11.

subjektem veřejné správy je samozřejmě stát. Ten však má pravomoc tuto správu formou zákona delegovat na jím zvolené jiné subjekty. Proto lze hovořit o státní správě vykonávané pouze státem a ostatní veřejné správě vykonávané vždy jen jinými subjekty. V České republice mezi tyto pověřené subjekty patří právnické osoby veřejného práva (konkrétní veřejnoprávní korporace, veřejné ústavy, veřejné fondy a veřejné podniky) a fyzické a právnické osoby soukromého práva (nadace, nadační fondy a obecně prospěšné společnosti).⁹

3.2.1 Státní správa

Na veřejnou správu lze pohlížet jako na určitý systém, který lze dělit na dva základní subsystemy, mezi které patří státní správa a samospráva. Státní správa se řadí do nejdůležitějšího subsystemu veřejné správy. Její existence vždy vychází z určité povahy státu jako představitele již zmiňované veřejné správy. V takovém případě označujeme stát jako originálním, neodvozeným subjektem veřejné správy. Z tohoto faktu ovšem neplyne, že by státní správa měla vůči jinému subsystemu, jímž se rozumí samospráva, více dominantní postavení v tom smyslu, že by se mohla ujmout přímo jejího řízení. Může ovšem pouze zákonem určit její šíři.¹⁰

Státní správa je výkonná činnost, ale také moc nařizovací, při níž se využívají různé mocenské nástroje. Stát formou daného zákona deleguje správu na jiné subjekty, to znamená na ústřední vládu, která je známá svým specifickým postavením, dále na ministerstva a všechny ostatní ústřední orgány státní správy, decentralizované správní úřady, a to například v ČR, kde to jsou okresní úřady (zrušeny ke dni 31. 12. 2002), finanční úřady apod. Tyto úřady mají za úkol vykonávat ze zákona výkon státní správy v rámci tzv. dekoncentrace, dále také ozbrojené a neozbrojené sbory (policie, profesionální hasičské záchranné sbory apod.).¹¹

Do státní správy se zahrnují orgány se všeobecnou působností. V ČR je to vláda jako vrcholný ústavní orgán moci výkonné a moci politické, a také okresní úřady. Dále zahrnuje orgány se specializovanou působností. V ČR to jsou ministerstva a ostatní ústřední orgány a o odborné územní decentralizované správní úřady a orgány s odvětvovou působností na dané

⁹ LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: Základy veřejné správy*. 2. vydání. Computer Media, 2020, 116 s. ISBN 978-80-7402-417-7. s. 26.

¹⁰ KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PECKOVÁ. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, 300 s. ISBN 978-80-7357-910-4. s. 17.

¹¹ PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. U Nákladového nádraží 6, Praha 3: ASPI Publishing, 2002, 441 s. ISBN 80-86395-21-9. s. 66.

úrovni všech okresů a krajů. Na úrovni větších územních celků a v některých oblastech jsou to taky „odvolací“ úřady jako decentralizované orgány státní správy (např. krajská státní zastupitelství, krajské soudy apod.).¹²

Státní správu v ČR lze členit na územní státní správu a vnitřní státní správu. Územní státní správa je vykonávána centrálně a její působnost zahrnuje vždy celé území republiky. Územní státní správu lze rozlišovat na oblastní státní správu, státní regionální správu, krajskou státní správu, okresní státní správu a místní státní správu.

Do státní správy v České republice můžeme mezi instituce na státní úrovni zahrnout parlament, prezidenta a vládu. Parlament ČR je dvoukomorový a skládá se z Poslanecké sněmovny a Senátu. Poslanecká sněmovna je řízena předsedou, místopředsedy a ostatními orgány, a také jednotlivými poslanci. Prezident republiky má právo vyhlášovat volby do parlamentu a volených orgánů územní samosprávy. Má také právo zamítat přijaté zákony, jmenovat a odvolávat členy vlády apod. Poslední institucí je vláda, která je vrcholným orgánem moci výkonné a politické. Vláda řídí, kontroluje, koordinuje a harmonizuje činnost subjektů veřejné správy.¹³

Státní správu lze tedy vykonávat buď přímo, nebo nepřímo. V případě, že je státní správa prováděna přímo, její vykonavatelé jsou vždy orgány státu. Pokud však je státní správa vykonávána nepřímo, pak se mezi její vykonavatele řadí orgány veřejnoprávní korporace nebo fyzické či právnické osoby, které k tomuto výkonu byli přímo zákonem zmocněny.^{14 15}

3.2.2 Samospráva

Zde je důležité podotknout, že samotná samospráva vedle státní správy tvoří vždy jednu ze dvou větví veřejné správy, a to oblast, která je nezávislá a ke státní správě pokaždé nepodřízená, která je vykonávána danými subjekty od daného státu odlišnými. Pojmem samospráva se rozumí především jako samostatné spravování záležitostí, které se v každém případě dotýká bezprostředně obyvatel. Samotné spravování vlastních záležitostí považuje

¹² PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. U Nákladového nádraží 6, Praha 3: ASPI Publishing, 2002, 441 s. ISBN 80-86395-21-9. s. 67.

¹³ LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: Základy veřejné správy*. 2. vydání. Computer Media, 2020, 116 s. ISBN 978-80-7402-417-7. s. 28.

¹⁴ LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: Základy veřejné správy*. 2. vydání. Computer Media, 2020, 116 s. ISBN 978-80-7402-417-7. s. 26.

¹⁵ NOVOTNÝ, Petr, Jitka LVIČIČOVÁ, Monika NOVOTNÁ a Monika ŠTÝSOVÁ. *Nový občanský zákoník - Principy a základní pojmy*. 2014. ISBN 978-80-247-5163-4.

určitý právní rámec, který je vždy zakotven v našem českém právním řádu jak ústavními, tak i ostatními důležitými zákony.

V obecné teorii lze samosprávu rozdělit na územní a zájmovou. V těchto obou případech je skutečnost takové samosprávy spojována s existencí tzv. veřejnoprávní korporace, tedy daného subjektu veřejné správy, jemuž je svěřena veškerá veřejná moc plnit všechny úkoly. Samospráva je poté vykonávána na vlastní odpovědnost, pod vlastním jménem a svými vlastními prostředky samosprávných korporací. Při porovnání se státní správou se liší jednak tím, že je tvořena subjektem veřejnoprávní korporace od státu odlišným a také tím, že její vynaložená činnost je směřována interně. Je tedy úplně zaměřena na všechna řešení vlastních záležitostí.¹⁶

Ke zmíněným veřejnoprávním korporacím realizujícím samosprávu územní patří na té vyšší úrovni hlavně kraje a na nižší úrovni sem pak patří obce, které se řadí mezi základní jednotky územní samosprávy.¹⁷

Zájmová samospráva je známá řízením, kontrolou chodu a činnostmi vykonávaných osobami, které se specializují na určitý obor. Na rozdíl od samosprávy územní je charakteristická ve spravování záležitostí, které jsou vždy vázány k předem vymezenému teritoriu a ke všem osobám zde žijícím. Někdy může být tako samospráva označována jako profesní samospráva. Při porovnání zájmové a profesní samosprávy lze zjistit, že profesní samospráva sdružuje občany stejného profesního zaměření do tzv. komor, kde je povinné členství. Zatímco zájmová samospráva sdružuje občany, které pojí stejné zájmy a záliby (politické strany, svazy, zájmové organizace, sportovní a tělovýchovné organizace apod.) a členství je v této samosprávě dobrovolné.¹⁸

3.3 Územní samospráva

V této kapitole se zaměřím na samotnou územní samosprávu, která navazuje na předchozí téma samospráva. Územní samospráva se řadí mezi nedílnou součást samosprávy a je velice důležitá v rámci vývoje územní správy v českých zemích. Důležité informace o

¹⁶ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2008. ISBN 80-7201-690-7.

¹⁷ KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PECKOVÁ. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, 300 s. ISBN 978-80-7357-910-4. s. 16.

¹⁸ LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: Základy veřejné správy*. 2. vydání. Computer Media, 2020, 116 s. ISBN 978-80-7402-417-7. s. 30.

územní samosprávě nalezneme v zákoně č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, a to konkrétně v hlavě VII.¹⁹

Historický vývoj už zmíněné územní správy prošel velice dlouhým vývojem, který byl ovlivněn hlavně mnohými politickými a také celospolečenskými událostmi v českých zemích. Nejdůležitější období vývoje územní samosprávy je spojováno s rokem 1990, který může být zařazen k přelomovým historickým etapám jejího celého vývoje. Poté v následujících obdobích, tedy zejména v období na přelomu nového tisíciletí, došlo k důležité fázi vývoje reformy veřejné správy a také k mnoha legislativním změnám, které velice ovlivnily podobu, fungování i veškeré postavení územních samospráv rámci České republiky. Pro tuto vývojovou fázi je typické, že správa společnosti už přestává být pouze výlučnou částí záležitostí orgánů státu a pomalu opět dochází k většímu podílu samosprávy na celém společenském řízení a rozhodování.²⁰

Všechny procesy a reformní kroky, které vedou k čím dál větší samostatnosti sídel a regionů, jsou pouze základní osnovou delšího procesu politické, ekonomické, sociální i kulturní obrody územních společenství. Většina lidí u nás v České republice žije ve středně velkých a malých sídlech, což je dáno důsledkem specifického vývoje sídelní struktury našeho státu. Její podoba ovlivňuje současný politický, ekonomický i sociokulturní vývoj a v neposlední řadě také podstatně ovlivňuje podobu reformy naší veřejné správy a samotné územní samosprávy na našem území. Současná podoba všech sídel má kořeny v raném a pozdějším středověku, kde docházelo k rozvoji menších měst a městeček. Význam těchto měst se postupně měnil v jejich správní, obchodní i kulturní funkci.²¹

Pomocí právního postavení územní samosprávy se dostává naše veškerá sídelní struktura do zcela nových i specifických vývojových etap, které z velké části ovlivňují nejen samotný rozvoj a funkci měst, ale podstatně se řadí také do života všech občanů venkovských obcí. Tento zmíněný vývoj vstupuje do dynamiky i podoby velice rozvojových aktiv realizovaných v městském nebo venkovském území.²²

¹⁹ LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: Základy veřejné správy*. 2. vydání. Computer Media, 2020, 116 s. ISBN 978-80-7402-417-7. s. 31.

²⁰ KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PECKOVÁ. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, 300 s. ISBN 978-80-7357-910-4. s. 15.

²¹ KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PECKOVÁ. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, 300 s. ISBN 978-80-7357-910-4. s. 15.

²² KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PECKOVÁ. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, 300 s. ISBN 978-80-7357-910-4. s. 15-16.

4 Právní vývoj a historie státní a veřejné správy

4.1 Státní a veřejná správa po založení Československa po roce 1918

K důležité změně dochází při ustanovení samostatného československého státu (tedy První republika, období 1918 – 1938). Do tohoto období řadíme Recepční normu (zákon č. 11/1918 Sb.), která je známá jako první zákon československého státu. Tato norma převzala všechny stávající říšské a zemské zákony a také soustavu samosprávných, státních a obecních úřadů. Veškeré národní zájmy chránil orgán moci Národní výbor v Praze. Díky jeho rozhodnutí došlo ke vzniku dvanácti orgánů státní správy a ministerstev. V roce 1918 byla přijata Prozatímní ústava (č. 37/1918 Sb.). Na této ústavě vznikla Národní shromáždění, prezident republiky, a nakonec vláda jako ústřední orgány státní moci. Mezi další důležitou normu v oblasti samosprávy se řadí novela Obecního zřízení. Na základě tohoto zřízení došlo k vytvoření nových soustav obecních orgánů, které se skládaly ze zastupitelstva, rady, obce, starosty a komisi. Taková struktura se zachovala až do současnosti.

Významnou reformou v tomto období je reforma z roku 1920, která znamenala konec celého zemského zřízení a byla zde přijata koncepce menších územních celků, které se nazývaly župy a okresy. V čele župních úřadů stál hlavně župan. Tyto orgány se zmocnily činnosti zemských orgánů v oblasti hospodářské, finanční, správní a také v oblasti správního soudnictví. V čele okresních úřadů se pohyboval okresní náčelník. V tomto případě úřady převzaly činnosti okresních hejtmanství.

O několik let později, v roce 1927, se uskutečňuje další reforma, která sebou nese nové dělení republiky na země a okresy. Samosprávné země se vyskytovaly čtyři – Česká, Moravsko-slezská, Slovenská a Podkarpatoruská. V čele země byl vždy zemský prezident, v čele okresů pak stál okresní hejtman. V rámci této oblasti samosprávy došlo k omezení samostatné působnosti obcí a pomalu docházelo k rozpouštění zastupitelstva.²³

4.2 Státní a veřejná správa na našem území po roce 1939

V tomto období v roce 1939 došlo na našem území k okupaci a byl zřízen Protektorát Čechy a Morava. Výkonná moc okupační správy byla dána do rukou samotného velitele

²³ LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: Základy veřejné správy*. 2. vydání. Computer Media, 2020, 116 s. ISBN 978-80-7402-417-7. s. 20.

říšské armády a hlavou výkonné moci byl zvolen říšský protektor. Dále existovala také protektorátní správa, v jejímž čele byl v hlavní řadě prezident a také protektorátní vláda.

V tomto náročném období dochází k faktické likvidaci územní samosprávy, kdy veškeré pravomoci starostů převzali němečtí úředničtí vedoucí. Stejně tak se stalo i u zemí a okresů. V roce 1940 vzniklo na našem území Prozatímní státní zřízení, které vedlo k potvrzení prezidenta Edvarda Beneše ve funkci. Toto zřízení zahrnovalo prezidenta, vlády a také státní rady. Poté dochází k ustanovení okresních, místních a zemských národních výborů.²⁴

4.3 Státní a veřejná správa na našem území po roce 1945

Po druhé světové válce nevládla mezi jednotlivými politickými stranami shoda v tom, jak by mělo vypadat budoucí uspořádání celé veřejné správy. Koncepce územní správy zůstala i nadále otevřená, a to i po změně politické orientace Československa, které se uskutečnilo v únoru 1948.

Podle Ústavy 9. května z roku 1948 došlo k usazení krajského řízení a celá řídicí struktura veřejné správy se tak sestávala z krajů, okresů a obcí. Výkon veřejné správy byl dán soustavě národních výborů, které se braly za nositele a vykonavatele státní moci. Ústava, která byla vytvořena v roce 1948, nepočítala s existencí územní samosprávy a s přihlédnutím k posilování vlivu a moci Komunistické strany došlo ke zrušení všech organizací profesní samosprávy, tedy ke zrušení svazů a komor.

Krajské zřízení bylo uskutečněno zákonem č. 280/1948 Sb., o krajském řízení. V tomto období v roce 1949 muselo dojít ke zrušení zemí, bylo dohromady zřízeno 19 krajů s členěním na celkem 270 okresů. Po zrušení samosprávy se vytvořil nezájem veřejnosti o místní veřejné záležitosti.

V roce 1953 dochází ke vzniku všech možných národních výborů, jakožto volených orgánů lidové správy. V roce 1954 proběhly první volby do zastupitelstev národních výborů. Také docházelo na obecní úrovni k rušení obcí, v důsledku čehož také docházelo k narušování všech historických územních vazeb.

Podle stanoveného zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění bylo ustanoveno nové územní správní členění státu sestávající z celkem 10 krajů a 108 okresů. Touto reformou

²⁴ LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: Základy veřejné správy*. 2. vydání. Computer Media, 2020, 116 s. ISBN 978-80-7402-417-7. s. 21.

docházelo k narušení přirozených hranic uvnitř našeho regionu a k oslabení všech tradičních center jako byla Olomouc, Pardubice nebo Zlín. Národní výbory v tomto období dostaly nové pravomoci, jak v hospodářské oblasti, tak při zabezpečování místních potřeb. V roce 1967 došlo k vymezení i samostatné působnosti národních výborů, které spadají do oblasti životního prostředí, bydlení, služeb občanům, rozpočtu a také správy majetku. V tomto roce byla přijata nová, v pořadí už třetí úprava národních výborů, které byly označovány jako orgány socialistické státní moci a správy v krajích, okresech a obcích.

K samotné diskusi o zásadní reformě místní samosprávy došlo v období Pražského jara v roce 1968, kdy se spekulovalo o obnovení územní, a především pak obecní samosprávy, také o novém administrativním rozdělení státu, kdy mělo dojít ke znovu obnovení všech historických zemí a vytvoření komunálního vlastnictví. V tomto roce také dochází k ustanovení Svazu českých, moravských a slezských měst. Tento Svaz se hlásil k tradicím obecní samosprávy. V tomto období docházelo k normalizaci, což je období zmrazení demokratizačního procesu na území Československa.

V 70. letech byla vyhlášena KSČ linie urbanizace, která měla za cíl směřovat k unifikaci životního stylu všech obyvatel měst a venkova a rovněž také k jednotnému způsobu socialistického osídlení (panelové domy na venkově). Na druhou stranu zde panovaly patrné tendence preference výstavby veškeré občanské vybavenosti ve městech na úkor celého venkova.

Rok 1982 je známý pojmem „středisková obec“, což mělo vézt k integraci malých obcí do větších celků, v důsledku čehož mělo následně dojít ke zlepšení řízení ekonomických a sociálních procesů. Tento efekt byl bohužel v řadě případů často opačný, docházelo zde hodně k rušení obcí, v mnohých obcích došlo ke zhoršení dostupnosti veškeré správy pro občany. Osmdesátá léta byli pro naše území typická ekonomickým a politickým úpadkem režimu.²⁵

4.4 Státní a veřejná správa na našem území po roce 1989

K velice významným změnám na našem území došlo až po roce 1989, kdy po tzv. Sametové revoluci zahájila veřejná správa svoji novou vnitřní reformu obnovou obecních samospráv, která se stala předpokladem pro decentralizaci celé veřejné správy. Sametová

²⁵ LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: Základy veřejné správy*. 2. vydání. Computer Media, 2020, 116 s. ISBN 978-80-7402-417-7. s. 20-21.

revoluce (demonstrace) se uskutečnila dne 17. listopadu roku 1989 a konala se na památku 50. výročí uzavření vysokých škol nacisty v roce 1939. Při této události účastníci zavzpomínali na studenta Jana Opletala zastřeleného nacisty při demonstraci v roce 1939.

V tomto období prošla značnými změnami ústřední státní správa (z hlediska skladby státních orgánů a z hlediska horizontální koordinace), přičemž řada změn souvisela hlavně s přechodem od modelu centrálně plánované ekonomiky až k tržní ekonomice. Následně došlo k osamostatnění České republiky, která se stala dne 1. ledna 1993 samostatným unitárním státem.

Velice významnými změnami na našem územní procházela také územní samospráva, kdy v roce 1990 došlo ke zrušení systému všech národních výborů a na dané úrovni obcí bylo znovu obnoveno důležité obecní zřízení. Všechny okresní úřady, jakožto orgány státní správy, měly působit jen na přechodné období. Napřed se uvažovalo o období dvou let, to se ovšem protáhlo až do roku 2002, kdy došlo k jejich zrušení.

Do roku 1997 se prosazovala krajská koncepce, kdy před samotným ustanovením 14 samosprávných krajů bylo diskutováno hned několik variant, přičemž počet krajů se měl pohybovat okolo 12 a 15. Kraje vznikly finálně až v roce 2000. Tehdy byla ústavním zákonem č. 129/2000 Sb. upravena určitá práva a povinnosti krajů, jejich vymezení, způsob samotného obsazování a rozhodování krajských orgánů apod.

Mezi důležité zákony, které byly v rámci první fáze reformy územní veřejné správy využívány, a které byly schváleny parlamentem v roce 2000 jsou: zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích a zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a změně některých zákonů.²⁶

5 Reforma veřejné správy

5.1 Význam reformy veřejné správy

Reforma veřejné správy v České republice může být členěna do několika fází. Hlavním cílem reformy veřejné správy bylo dostatečné zvýšení kvality výkonu veřejné správy, její informatizace a modernizace, zvýšení a zlepšení profesionalizace úředníků, a

²⁶ LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: Základy veřejné správy*. 2. vydání. Computer Media, 2020, 116 s. ISBN 978-80-7402-417-7. s. 22.

nakonec přiblížení státní správy občanům realizováním její dekoncentrace a decentralizace.²⁷

5.2 První fáze reformy veřejné správy

První fáze reformy veřejné správy je spojována s revitalizací obcí na samostatných principech v roce 1990, kterým se podařilo navázat na činnost doposud zrušených národních výborů. Hlavním úkolem první fáze reformy bylo především naplnění čl. 99 Ústavy ČR vznikem všech krajů jako vyšších územních samosprávných celků, jejichž samotné stvoření bylo dáno samostatnému ústavnímu zákonu. Tento zákon byl přijat v roce 1997, jako ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a také o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, s platností od 1. 1. 2000. Nově vytvořil nových 14 vyšších územních samosprávných celků (krajů). K přijetí zákona o krajích a stanovení termínů voleb do krajských zastupitelstev došlo v roce 2000 při přijetí zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení, ve znění pozdějších předpisů (zákon o krajích)).²⁸

Společně se vznikem zákona o krajích byla také přijata řada dalších nových zákonů, mj. zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, a také především z pohledu tohoto tématu velice klíčový nový zákon o obcích, zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích.²⁹

5.3 Druhá fáze reformy veřejné správy

Už při přípravě první fáze reformy územní veřejné správy se spekulovalo o nějaké změně uspořádání státní správy i na okresním stupni. Hlavní nezbytnost této určité změny vyplývá jednak z dekoncentračního a decentralizačního charakteru reformy samotné veřejné správy, a tedy i svěřování dalších důležitých úkolů vykonávaných dosud státem samosprávě, jednak z nutnosti změny dosavadního územního uspořádání výkonu státní správy

²⁷ Postránecký, J.: *Reforma veřejné správy v České republice*. In Grospič, J., Vostrá, L.: *Reforma veřejné správy v teorii a praxi: Problémy veřejné správy v České republice, Maďarské republice, Polské republice a Slovenské republice*. Sborník z mezinárodní konference, Třešť, 22. – 24. října 2003. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004, ISBN: 80-86473-71-6, str. 14.

²⁸ Průcha, P.: *Správní právo – obecná část*. 6. doplněné a aktualizované vydání. Brno: Masarykova univerzita a nakladatelství Doplněk 2004, ISBN 80-210-3350-9, str. 171 a 182.

²⁹ SEDLÁČEK, Jan. *Reforma veřejné správy po roce 1989* [online]. 2015 [cit. 2021-10-21]. Dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/zpravy-redaktoru/detail/689-reforma-verejne-spravy-po-roce-1989/>

založeného rovněž na dané okresní úrovni v roce 1960. Od tohoto roku se okresy v zásadě nezměnily, v České republice přibyl jen jediný okres, a to okres Jeseník.³⁰

Druhá fáze reformy je spojována hlavně s ukončením činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002.³¹ Jejich celá působnost byla přenesena na obce a kraje neboli na orgány státní správy (např. Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, Pozemkový úřad apod.). Bylo tak učiněno na základě zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s již zmiňovaným ukončením okresních úřadů. Tato změna měla za hlavní úkol ještě více posílit princip samotné decentralizace ve veřejné správě.³²

Touto skutečností se u nás v rámci veřejné správy poprvé začal využívat tzv. smíšený systém či model, kdy všechny orgány územní správy vykonávají vedle své samostatné působnosti (takzvané samosprávy) i působnost přenesenou (určitý zákonem stanovený díl místní státní správy).³³

Na obec s rozšířenou působností byla přenesena hlavní část agendy bývalých okresních úřadů. Zbytek všech činností s tím spojených byl přenesen na krajské a jiné úřady. Zde šlo hlavně o činnosti, které nepotřebují přímý kontakt s občanem. Výkon státní správy se tedy výrazně přiblížil k samotným občanům, a to hlavně ze stránky dostupnosti, jelikož obce s rozšířenou působností měly vždy svá sídla uvnitř přirozených středisek správních obvodů.³⁴

Zvolený smíšený systém v tomto období vyvolal velké nároky na odpovídající vnímání a zejména na uskutečňování vztahů mezi státem a územními samosprávami při výkonu zabezpečování a uskutečňování úkolů státu jejich prostřednictvím a úplně stejně tak i vztahů mezi „vyšší“ a „nižší“ územní samosprávou. Je zde důležité podotknout, že vztah mezi kraji a obcemi je vždy založen na respektování a dodržování autonomie samosprávného postavení obcí, kdy krajům je dáno vyšší, nikoliv tak nadřizené postavení.³⁵

³⁰ Veřejná správa v České republice. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Úsek pro reformu veřejné správy, 2005. s. 9.

³¹ KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001*. Linde Praha, 2001. ISBN 80-7201-272-X.

³² Kolektiv autorů. *Reforma veřejné správy v České republice*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, úsek pro reformu veřejné správy, 2003, str. 21.

³³ Průcha, P.: *Správní právo – obecná část*. 6. doplněné a aktualizované vydání. Brno: Masarykova univerzita a nakladatelství Doplněk 2004, ISBN 80-210-3350-9, str. 171 a 182.

³⁴ VOSTRÁ, L.; ČERMÁKOVÁ, J.; GROSPÍČ, J.; ed. *Reforma veřejné správy v teorii a praxi, problémy reformy veřejné správy v České republice, Maďarské republice, Polské republice a Slovenské republice: sborník z mezinárodní konference: Třešť, 22. – 24. října 2003*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004. s. 15

³⁵ Průcha, P.: *Správní právo – obecná část*. 6. doplněné a aktualizované vydání. Brno: Masarykova univerzita a nakladatelství Doplněk 2004, ISBN 80-210-3350-9, str. 171 a 182

5.4 Třetí fáze reformy veřejné správy

Tato poslední fáze reformy veřejné správy může být ukončena tvrzením, že ustanovila určitou podobu vzájemné závislosti dvou velkých mocenských hierarchií, státní správy a samosprávy v daném demokratickém režimu, který je brán jako politická kultura. Pokud by se naopak jednalo o ideální demokracii, byla by pro ni velice charakteristická hlavně participativní politická kultura. Empirický výzkum politické kultury společnosti s daným demokratickým režimem nás vždy donese k nějaké podobě „občanské kultury“ [Almond, Verba 1963].

Tato rovnováha není konečná a bude se přizpůsobovat celospolečenským okolnostem a celé komplexitě společenských procesů, a to nejen v České republice, ale přinejmenším i v Evropské unii. Lze jen věřit, že se bude jednat o postupné přizpůsobování, a že zde nebude nutná reforma, která by byla označována za reakci na radikální mocenské změny režimu legitimací nějaké novější elity. Každá reforma územní veřejné správy je důležitým mezníkem pro nacházení nové rovnováhy mezi mocenskou hierarchií státní správy a samosprávy, posilováním jedné na úkor další druhé. Zatím se více projevuje tendence posilovat participační aspekt naší občanské kultury.³⁶

V současné době je hlavním nositelem reformních snah Ministerstvo vnitra ČR. Vybrané projevy výše uvedených reformních snah je pravděpodobné v běžném životě nalézt v rámci prvků eGovernment (CzechPOINT, registr smluv a datové schránky) či v jiné podobě podpory managementu kvality na úrovni municipalit (městská správa), případně také pokračujícího vzdělávání svých pracovníků správních úřadů a rozvoje lidských zdrojů ve veřejné správě.³⁷

6 Obec s rozšířenou působností

6.1 Obecní charakteristika obce a její funkce

Obec je brána za základní územní jednotkou státu, kterou tvoří hlavně obyvatelstvo, které je zakotvené v ústavě. Toto obyvatelstvo společně využívá vymezení územní

³⁶ ČERMÁK, Daniel, Jana VOBECKÁ a kol. *Spolupráce, partnerství a participace v místní veřejné správě: význam, praxe, příslib*. Praha: SOCIOLOGICKÉ NAKLADATELSTVÍ (SLON), 2011, 181 s. ISBN 978-80-7419-067-4. s. 51.

³⁷ LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: Základy veřejné správy*. 2. vydání. Computer Media, 2020, 116 s. ISBN 978-80-7402-417-7. s. 22.

(katastrální území) a má vždy právo na samosprávu. V demokratických zemích se obec vyskytuje jako územní samosprávné společenství nestátního subjektu.³⁸

Z právního hlediska lze obec rozdělovat do tří základních znaků. Obec se dělí na územní základ, kdy území obec tvoří jedno nebo více katastrálních území. Dále na personální základ, který představuje obyvatelstvo obce tvořené osobami jen s trvalým bydlištěm v předem dané obci, případně také osobami, kterým bylo uděleno čestné občanství. Do posledního znaku patří právní základ, mezi který se řadí obce, které jsou veřejnoprávními korporacemi, právními osobami majícími právní subjektivitu. Tyto obce mají právo vydávat právní předpisy.

Celý chod obce je zajišťován formou soustavy orgánů, které tvoří zastupitelstvo obce, rada obce, obecní úřad, starosta, výbory zastupitelstva a komise rady.³⁹

6.1.1 Funkce obce

Obec je tvořena zákonem (např. v ČR zákonem o obcích). Obec plní především vlastní samosprávné funkce. V ČR je to tzv. samostatná působnost v záležitostech, o kterých může sama za sebe rozhodovat, tedy má určité zákonem upravené všechny možné pravomoci. Obec známá jako územní společenství občanů má právo na samosprávu, dále má právo samostatně rozhodovat v řadě oblastí veřejné správy – a to ve věcech územní samosprávy. Obec provádí veřejnou správu v samostatné působnosti, tzn. prostřednictvím volených orgánů obce, do kterých patří např. v ČR zastupitelstvo. Tyto orgány svým rozhodnutím dávají vlastní realizaci svým výkonným orgánům. V některých zemích mají obce i přenesené funkce. V ČR se jedná o přenesenou působnost a v rámci vykonávání státní správy se jedná o smíšený model místní správy. Přenesenou působností vykonávají orgány obce a v této činnosti jsou podřízeny a kontrolovány orgány státní správy.⁴⁰

6.2 Působnost obcí

Obci je při výkonu místní správy svěřeno plnění řady úkolů, které jsou dány rámcem tzv. působností obce. Působnost obcí je definována jako okruh společenských vztahů,

³⁸ PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. U Nákladového nádraží 6, Praha 3: ASPI Publishing, 2002, 441 s. ISBN 80-86395-21-9. s. 78.

³⁹ LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: Základy veřejné správy*. 2. vydání. Computer Media, 2020, 116 s. ISBN 978-80-7402-417-7. s. 31.

⁴⁰ PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. U Nákladového nádraží 6, Praha 3: ASPI Publishing, 2002, 441 s. ISBN 80-86395-21-9. s. 78.

předmět, obsah a rozsah činností, v nichž obec aplikuje svoji pravomoc. Pravomocí obce se také rozumí jako souhrn všech oprávnění, které jsou obci dány, a také právních povinností, jež jsou obci ukládány pro potřeby plnění úkolů obce. Podle platné právní úpravy sem řadíme tzv. působnost samostatnou a dále také tzv. působnost přenesenou.⁴¹

6.2.1 Samostatná působnost

Do samostatné působnosti obce spadají záležitosti, které jsou v přímém zájmu obce a občanů obce, pokud tedy nejsou zákonem svěřeny samotnému státu, krajům nebo pokud se nejedná o přenesenou působnost orgánů obce. Samostatnou působnost obcí můžeme najít v zákonech příkladným výčtem a dále také jako péče v územním obvodu obce v zájmu s místními předpoklady a zvyklostmi týkajících se komplexního územního rozvoje, a to zejména o vytváření správných podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeby ochrany a celého rozvoje zdravých životních podmínek, spojů a dopravy, potřeby informací, dále také vzdělávání a výchovy, celého kulturního rozvoje a v neposlední řadě ochrany veřejného pořádku. V případě, že dojde ke svěřeni určité věci do působnosti územní samosprávy a není vysloveně svěřena do samosprávy určitého kraje, pak platí, že se jedná o působnost obce (což je zbytková klauzule pro výkon samosprávy). V samosprávě nelze klást apriorní meze (v obsahu), neboť pojem místních zájmů se prolíná v čase. Tedy nelze samostatnou působnost stanovit taxativním (výčtovým) způsobem.

Obec se při výkonu samostatné působnosti vždy řídí jen právním řádem, není tedy vázána interními akty (směrnice, instrukce, metodické pokyny, usnesení) kraje ani samotného státu. Tyto zmíněné akty sice mohou v rámci svého výkonu státní a krajské orgány přijímat, ale pro obce obsahují jen doporučující charakter. Při vydávání obecně závazných vyhlášek se obce závazně řídí jen ústavou a danými zákony, nemusí brát v potaz ani podzákonné právní akty, kam patří nařízení vlády, vyhlášky úředních orgánů státní správy, obecně závazné vyhlášky a nařízení krajů. Při výkonu samostatné působnosti v podobě individuálních právních aktů je obec vždy vázána v předem daném konkrétním případě i právním názorem orgánu, který rozhoduje o opravném prostředku správního soudu nebo i Ústavního soudu.⁴²

⁴¹ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Opletalova 35, Praha 1: Linde Praha, 2007, 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5. s. 122.

⁴² KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Opletalova 35, Praha 1: Linde Praha, 2007, 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5. s. 124.

Do samostatné působnosti dle zákona o obcích spadá hospodaření obce, zatěžování a zcizení majetku obce, poskytování a přijímání půjček. Obec musí vždy hospodařit účelně a chránit celý svůj majetek dle známé zásady správného a dobrého hospodáře. Obecní majetek se považuje za obecní statek, pokud je tedy využíván k uspokojení potřeb jedinců.⁴³

6.2.2 Přenesená působnost

Státní správa vykonávaná obcí je označována jako přenesená působnost. Je stanovena ve speciálních zákonech, přičemž na dané obce je přenesena rozdílná míra státní správy. Zákon dle ústavy může svěřit určitým orgánům územní samosprávy výkon státní správy. I přes to, že se jedná o svěřené orgány, které taky reálně přenesenou působnost realizují, jde spíše o působnost obce, jelikož ona je subjekt práva a její orgány nemohou být bez existence samotné obce. Pokud se jedná o přenesenou státní správu podléhající instančnímu postupu, pak je na obec předána vždy prvoinstanční funkční příslušnost.⁴⁴

Při výkonu přenesené působnosti se obec řídí vždy právním řádem, ale také usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů, s nějakými výjimkami při samotném vydávání nařízení obce a také při rozhodování o právech a povinnostech osob, kdy se řídí pouze právním řádem. Stanovenou podmínkou závaznosti směrnic ústředních správních úřadů je vždy publikace, které jsou popsány ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí. Je pokaždé vydán podle potřeby Ministerstvem vnitra. Krajský úřad vykonává ze zákona o obcích odbornou a metodickou pomoc vůči orgánům obcí v přenesené působnosti. Při výkonu přenesené působnosti metodou individuálních právních aktů je obec propojena v konkrétním případě i právním názorem odvolávacího orgánu, Ústavního soudu nebo správního soudu.

Výkon přenesené působnosti je dán nejen právem, ale i stanovenou povinností obce. Musí být vždy řádně a správně zabezpečen, jelikož osoby mají právo na dobře fungující veřejnou správu, a to obzvlášť pokud jsou v nich realizována jejich práva (patří sem například výplata sociálních dávek). Za výkon přenesené působnosti obce odpovídá pouze státu, i když předem dána možnost sankce je upravena jen jako regres, pokud stát zaplatí škodu způsobenou samosprávou, ke které došlo při výkonu přenesené státní správy.⁴⁵

⁴³ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

⁴⁴ POMAHÁČ, Richard, MARTIN KOPECKÝ, LENKA PÍTROVÁ, HELENA PRÁŠKOVÁ a JOSEF STAŠA. *Správní právo - Casebook*. 2008. ISBN 978-80-7552-938-1.

⁴⁵ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Opletalova 35, Praha 1: Linde Praha, 2007, 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5. s. 148-149.

6.3 Obec s rozšířenou působností

Obec s rozšířenou působností provádí přenesenou působnost pro několik obcí v zákonem stanoveném rozsahu a také ve správních obvodech, které jsou určeny vyhláškou Ministerstva vnitra.⁴⁶ Tyto všechny stanovené obce stanoví zákon a nyní jich v přepočtu je 205. Obce s rozšířenou působností vznikly k datu 1. 1. v roce 2003 a převzaly tak větší část působnosti zrušených okresních úřadů v rámci 2. etapy reformy naší veřejné správy, která byla zahájena za sociálně demokratické vlády známé osobnosti Miloše Zemana. Původně nebylo v plánu, že nebude vytvořena novější kategorie obcí s přenesenou působností, ale že veškerá působnost obcí okresních úřadů převezmou obce s právem pověřeným obecním úřadem, jejich počet se velice sníží na přibližně 250. Po delší době se však ukázalo politicky neprůchodné snížit celkový počet obcí s pověřeným obecním úřadem, na které v jejich původním množství nemohla být z několika důvodů jak personálních, ekonomických, tak i materiálních převedena veškerá působnost okresních úřadů. Kvůli této situaci došlo k vytvoření zcela nové kategorie obcí s rozsáhlou mírou výkonu celé přenesené státní správy.

Na obec s rozšířenou působností má právo Ministerstvo vnitra po důkladném projednání s věcně příslušným ústředním správním úřadem, svým rozhodnutím, které nesmí podléhat správnímu řádu, přenést celý nebo jen část výkonu přenesené působnosti jiné neboli odlišné obce s rozšířenou působností, která nemůže zajistit její řádný výkon vlastním obecním úřadem. Toto důležité rozhodnutí, které je ministerstvo schopno přijmout do 60 dnů od dne, kdy se o dané skutečnosti dozvědělo, se zveřejní ve Věstníku právních předpisů kraje, nejméně tedy 15 dnů na místní úřední desce obecního úřadu obce s rozšířenou působností, které je veškerá přenesená působnost odebrána, a na místních úředních deskách obecních úřadů v jejím celém správním obvodu.

Ministerstvo vnitra na návrh obce s pověřeným obecním úřadem s předem projednaným doporučením krajského úřadu a po s předem důkladným projednáním s danou obcí s rozšířenou působností může sama rozhodnout o delegování určitého rozsahu výkonu státní správy obce s rozšířenou působností na obec s určitým pověřeným obecním úřadem. Žádost se vždy musí podat nejpozději do konce 15. ledna a samotné rozhodnutí může nabýt vykonatelnosti pouze k 1. lednu. Toto zmíněné rozhodnutí se nesmí vydávat podle správního řádu a je vždy zveřejňováno ve Věstníku právních předpisů kraje, a to nejméně 15 dnů na

⁴⁶ § 2 a příloha 2 zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností.

dané úřední desce obecního úřadu určité obce s pověřeným obecním úřadem, na kterou je přenesená působnost pověřena, a na úředních deskách obecních úřadů v jejím celém správním obvodu.⁴⁷

6.3.1 Veřejnoprávní smlouva

Předmětnou veřejnoprávní smlouvou se pouze jedna obec s rozšířenou působností může vzdát svého výkonu přenesené působnosti svými orgány v územním obvodu, a to jen z části, nebo zcela úplně, ovšem v přesně daném rozsahu, a druhá smluvní obec s rozšířenou působností na rozdíl od první převezme tento závazek svými stanovenými orgány vykonávat přenesenou působnost také ve prospěch jiné, smluvní obce. V tomto případě u veřejnoprávní smlouvy se vždy musí jednat o výkon té dané konkrétní přenesené působnosti, která je předem vyhrazena pouze obcím s rozšířenou působností. Pokud by se mělo naopak jednat pouze o převod výkonu takzvané základní přenesené působnosti vyhrazené obci obecně podle ustanovení § 7 zákona o obcích, poté by se postupovalo při uzavírání veřejnoprávní smlouvy, která je ukotvena v ustanovení § 63 cit. zákona.

Konkrétní obec má právo se samostatně rozhodnout, vzdát se nejen své části základní přenesené působnosti, ale také části přenesené působnosti vyhrazené několika obcím s rozšířenou působností. Tento převod se nedoporučuje realizovat jednou veřejnoprávní smlouvou, a to hlavně z důvodu, že převod každého z typů přenesené působnosti povoluje neboli schvaluje jiný správní úřad. V případě, že by došlo k nesouladu jednoho z nich, dojde k neplatnosti veřejnoprávní smlouvy jako celku. Samotný převod se tedy realizuje dvěma odlišnými smlouvami.⁴⁸

6.4 Obecní úřad s rozšířenou působností

Za obecní úřad s rozšířenou působností se berou veškeré obecní úřady, které vedle velice obvyklé přenesené působnosti zveřejněné v § 61 odst. 2 zákona o obcích a vedle přenesené působnosti pověřeného obecního úřadu dle ustanovení § 64 zákona o obcích, se starají ještě o další přenesenou působnost, kterou jim následně jmenovitě (jak například obecním úřadům obcí s rozšířenou působností) přiznává zvláštní zákon. Všechny tyto

⁴⁷ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Opletalova 35, Praha 1: Linde Praha, 2007, 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5. s. 152-153.

⁴⁸ KOUDELKA, Zdeněk, Petr PRŮCHA a Jana ZWYRTEK HAMPLOVÁ. *Zákon o obcích (obecní zřízení)*. Lublaňská 4/61, Praha 2: Leges, 2019, 475 s. ISBN 978-80-7502-335-3. s. 273-274.

potřebné činnosti vykovává ve správním obvodu určeném prováděcím právním předpisem, v určeném případě vždy vyhláškou Ministerstva vnitra. Obecní úřad obce s rozšířenou působností můžeme tedy chápat jako obecní úřad v obcích, které jsou vedeny zvláštním zákonem, kterým je v současné době známý zákon č. 314/2002 Sb., a který v příložené příloze obce s rozšířenou působností taxativně vyjmenovává. Všechny správní obvody obcí s rozšířenou působností pak vymezuje důležitá vyhláška Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb.

Obecním úřadům obcí s rozšířenou působností připadá vykonávat přenesenou působnost (neboli místní státní správu) hlavně pro svoji obec (v „užším“ i „širším“ rozměru) a stejně tak i platí pro další obce (tady více v „širším“ rozměru, protože základní si vykonávají dané obce vždy samy) v předem stanoveném správním obvodu. Z této skutečnosti vyplývá, že pro veškeré potřeby výkonu tzv. „širšího“ rozměru přenesené působnosti je každá z celkových obcí, kterých je 6 274, podřazena do správního obvodu působnosti některého z celkových obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, jejichž je dohromady v přepočtu 206.

Svůj celý vlastní obsah, a také současně rozsah úkolů v přenesené působnosti obcí zařazovaných do působnosti, a v neposlední řadě také současně i pravomoci obecních úřadů obcí s rozšířenou působností je ve svém smyslu aktuálně platné právní úpravy možné předepsat pouze zákonem. Všechny předmětné pravomoci na celém úseku veřejné správy, které v přenesené působnosti udávají obecní úřady obcí s rozšířenou působností, musí mít nezbytně v zákoně stanovené určení, že je vykonáván právě důležitým uvedeným typem obecního úřadu. Pokud by z dikce zákona nebylo přímo odvoditelné, že příslušné záležitosti patří do působnosti a pravomoci obecního úřadu obce s rozšířenou působností, pak bude pokaždé potřeba dovodit, že se bude jednat o úkoly v přenesené působnosti obcí, které přísluší zabezpečovat obcím s takzvanými „běžnými“ obecními úřady (nebo pověřenými obecními úřady).⁴⁹

6.5 Orgány obce s rozšířenou působností

Každá veřejná korporace může ze zákona navenek komunikovat jen svými orgány neboli prostřednictvím funkcionářů (fyzických osob). V praxi se vyskytují pojmy jako je správní orgán a správní úřad s přihlédnutím k funkčnímu nebo organizačnímu pojetí. Z pohledu organizačního pojetí jsou pojmy správní úřad a správní orgán totožné.

⁴⁹ KOUDELKA, Zdeněk, Petr PRŮCHA a Jana ZWYRTEK HAMPLOVÁ. *Zákon o obcích (obecní zřízení)*. Lublaňská 4/61, Praha 2: Leges, 2019, 475 s. ISBN 978-80-7502-335-3. s. 269-270.

Orgány mohou navenek jednat písemně či ústně. Orgány nenesou povinnost jednat vůči dané straně písemně, pokud tak tedy nestanoví určitý právní předpis. V oblasti samosprávy při obvyklém jednání se svými občany se jedná o ústní jednání. Podmiňuje-li zákon platnost nějakého právního úkonu samotné obce předešlým schválením, zveřejněním nebo souhlasem příslušného orgánu, obstará se listina osvědčující tento právní úkon doložkou, již bude dosvědčeno, že tyto dané podmínky jsou splněny.⁵⁰

Orgány územní samosprávy nemohou být tvořeny na základě dělby moci, jak je tomu například ve státě. V územní samosprávě se využívá princip vlády shromáždění, kdy nejvyššímu orgánu jsou jiné orgány odpovědné a jsou vždy svým obsazením od něj nepřímo či přímo odvozené. Dochází zde k uplatňování dělby činností a rozdílnosti v kontinuitě práce.

Zákon nám výslovně uvádí za své orgány obce radu, zastupitelstvo, obecní úřad, starostu a zvláštní orgán obce. Mezi orgány obce patří i jiné orgány, které svojí činností působí v rámci mechanismu obce, byť vykonávají pouze poradní funkci. Je tedy nesprávné ustanovení zákona, které za svůj orgán bere komisi jen, pokud je na ni přenesen celý výkon přenesené státní správy. U obcí můžeme rozlišovat její orgány z hlediska jejich složení (kolegiální a individuální), demokratické legitimacy (přímo volené občany, volené zastupitelstvem a ustanovované jinak) a právního základu (prvotně ústavně zakotvené a prvotně zákonně zakotvené).⁵¹

⁵⁰ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Opletalova 35, Praha 1: Linde Praha, 2007, 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5. s. 168.

⁵¹ § 15 zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.

7 Vlastní práce

7.1 Město Písek

Po krátkém seznámení se s fungováním obce s rozšířenou působností, jejím významem, postavením a samotnou činností, považuji za důležité v rámci rozsahu této práce uvést příklad obce III. typu. Za tento příklad jsem si vybrala správní obvod obce s rozšířenou působností města Písek, kde jsem od mala vyrůstala, a kde to mám ráda.

Na základě zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností bylo město Písek stanoveno obcí III. typu společně také se 17-ti dalšími, kterými jsou České Budějovice, Trhové Sviny, Týn nad Vltavou, Český Krumlov, Kaplice, Dačice, Jindřichův Hradec, Třeboň, Milevsko, Prachatice, Vimperk, Blatná, Strakonice, Vodňany, Soběslav a Tábor. Těmto zmíněným městům byly zanedlouho stanoveny správní obvody, a to vyhláškou ministerstva. Do správního obvodu Písku patří Albrechtice nad Vltavou, Boudy, Cerhonice, Čimelice, Čížová, Dobeš, Dolní Novosedly, Drhovle, Heřmaň, Horosedly, Kestřany, Kluky, Kožlí, Králova Lhota, Křenovice, Lety, Minice, Mišovice, Myslín, Nerestce, Nevězice, Olešná, Orlík nad Vltavou, Oslov, Ostrovec, Paseky, Podílí I, Probulov, Předotice, Putim, Rakovice, Ražice, Skály, Slabčice, Smetanova Lhota, Tálín, Temešvár, Varvažov, Vlastec, Vojníkovo, Vráž, Vrcovice, Záhoří, Zvíkovské Podhradí a Žďár.⁵²

Okres Písek v současných hranicích začal vznikat v roce 1960. Územní reformou byl do okresu Písek začleněn také již bývalý okres Milevsko a část dřívějšího okresu Týn nad Vltavou. Naopak několik obcí v severní části území muselo přejít do okresu Příbram. Poslední územní změny proběhly až v roce 1990, a to začleněním obce Nadějkov do okresu Tábor na základě podloženého výsledku místního referenda. Druhá změna souvisela se sladěním hranic okresů podle správních obvodů ORP ke dni 1.1.2007. Druhá změna souvisela s předáním obce Dražič do okresu České Budějovice.

Město Písek je svým okresem s celkovou rozlohou 1 127 km² druhým nejmenším okresem kraje. Podle aktuálních demografických zdrojů žije v okrese Písek více jak 71 tis. obyvatel. Samotné město Písek, ve kterém žije přes 30 tis. obyvatel, se řadí mezi třetí největší město v kraji.

⁵² ČSÚ: *SO ORP Písek* [online]. [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xc/orp_pisek

7.2 Správní obvod ORP Písek

Správní obvod obce s rozšířenou působností města Písek se pohybuje téměř od středu až k severozápadnímu okraji Jihočeského kraje. Na východě utváří přirozenou hranici známá řeka Vltava s údolní nádrží Orlík, ze západu se do ní vlévá řeka Otava dělící tento obvod na severní a jižní část. Plochu o velikosti 1 127 km² zaujímá zemědělská půda 55 %, lesní půda 33 % a 7 % tvoří zastavěné a ostatní plochy.⁵³

Správní obvod ORP Písek zahrnuje celkem 49 obcí, 157 částí obce, 196 základních sídelních jednotek, 116 katastrů a 4 obce se statutem města. Do podnikatelské sféry spadají podnikatelské subjekty v odvětví zemědělství, lesnictví, rybnářství, průmyslu, stavebnictví, obchodní činnosti, doprava a skladování, ubytování, veřejné správy, vzdělávání, zdravotní a sociální péče apod. Celkový počet podnikatelských subjektů je 13 163.⁵⁴

Více než 51 tis. obyvatel Písecka má své bydliště ve 49. obcích. Většinou mají status města Protivín, Mirovice a Mírotice. Podíl ve městech celého bydlicího obyvatelstva je druhý nejvyšší v tomto kraji. Průměrný věk obyvatelstva v tomto správním obvodu je 40,1 let, a řadí ho tak mezi čtyři nejstarší v kraji. S tím souvisí také postupný úbytek počtu obyvatel námi známou přirozenou měnou. Strukturu domácností na Písecku představuje nejnižší průměrný počet členů domácností.

Ekonomická aktivita tohoto obyvatelstva zůstává mírně pod samotným krajským průměrem. Podíl zaměstnaných v průmyslu je v Jihočeském kraji druhý nejnižší, což se společně s nízkým podílem zaměstnaných v zemědělství promítá v nadpolovičním podílu pracujících ve všech známých druzích služeb. Míra nezaměstnanosti se v Písku už dlouhodobě pohybuje v mírně nadprůměrné rovině. V roce 2001 většina lidí jezdila za prací za hranice správního obvodu, což bylo přibližně 3,6 tisíc obyvatel. Opačným směrem dojíždělo 2,4 tisíc osob.⁵⁵

V odvětvové struktuře zaměstnaných připadá zcela nejvyšší podíl na průmysl, což představuje zhruba 26 %. Na zemědělství připadá přibližně 6 % zaměstnaných, čímž okres

⁵³ ČSÚ: *Charakteristika okresu Písek* [online]. [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/x/charakteristika_okresu_pi

⁵⁴ *SO ORP PÍSEK* [online]. 2021 [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/11256/35330523/3308_souhrn.pdf/073f37ac-d1b1-45b3-b421-3291687def50?version=1.11

⁵⁵ *Správní obvod ORP Písek* [online]. 2003 [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20537170/3108.pdf/860c3d22-e312-46b8-8967-558569c31add?version=1.0>

lehce převyšuje krajský průměr. V terciárním sektoru se vyskytuje více než 60 % obyvatel okresu.

Dopravní síť na území tohoto okresu vznikla dlouhým a postupným vývojem. Železniční síť v současné době tvoří hlavní tratě Plzeň – České Budějovice, Zdice – Protivín a Ražice – Tábor. Územním okresu prochází také velice důležité silniční spoje České Budějovice – Písek – Plzeň a Písek – Tábor a Praha – Příbram – Strakonice – Strážný.⁵⁶

Bytový fond obvodu je známý v kraji svým nejvyšším počtem trvale obydlených bytů na 1000 obyvatel, což se promítá v tom nejmenším počtu obyvatel na pouze jeden trvale obydlený byt. Z téměř 5 tisíc dosud neobydlených bytů je používána k rekreaci. Téměř 15% z dokončených bytů se vyskytuje v domech nebo penzionech, které poskytují pečovatelské služby pro důchodce.

Toto krásné město Písek na řece Otavě je velmi často nazýváno „Jihočeskými Athénami“. V samotném středu města i dalších obcích lze nalézt řadu kulturních památek, a tudíž město Písek navštěvuje hodně turistů. Velice známou historickou památkou ve městě je především nejznámější kamenný most s barokními plastikami, který se řadí mezi nejstarší duchovní most v Čechách. Tento most byl vystavěn patrně ještě před koncem 13. století. K technickým památkám patří také zcela nově zrekonstruována Městská elektrárna.⁵⁷

7.3 Historie města Písek

Historie města spadá až do raného středověku, zhruba tak do poloviny 13. století, kdy započalo svůj začátek jako osada u rýžovišť zlatého písku na našem levém břehu řeky Otavy. Později se zde vyskytovala trhová ves s krásným královským dvorem. V roce 1254 tu založil známý Přemysl Otakar II. královské město. Během jeho vlády Písek nabyl své velikosti i na velmi důležitém významu. Nad brodem přes řeku Otavu byl později vybudován hrad, byl zde založen a umístěn klášter, postaven děkanský kostel a kamenný most přes řeku. Koncem 13. století v Písku vznikla mincovna, který byla zanedlouho přestěhována do Kutné Hory.

Od roku 1308 se stal Písek svobodným královským městem a přibližně v polovině 14. století byl povýšen na sídlo Prácheňského kraje. Za vlády Karla IV. vznikla v Písku

⁵⁶ ČSÚ: *Charakteristika Písek* [online]. [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/x/charakteristika_okresu_pika_okresu

⁵⁷ *Správní obvod ORP Písek* [online]. 2003 [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20537170/3108.pdf/860c3d22-e312-46b8-8967-558569c31add?version=1.0>

solnice a sklad obilí, za té doby největší v Čechách. V období husitských válek husité vykradli písecký klášter a krátce poté město i dobyli. Písek se po této události stal velmi důležitým centrem hnutí. Z třicetileté války (1619-1620) bylo město dobyto a jeho celé obyvatelstvo zabito vojsky Buquoyovými. Poté, co bylo město společně s hradem v roce 1623 zastaveno císařskému generálovi Huertovi, připadl Písek zpátky do rukou královské komoře. Již roku 1641 byl znovu povýšen na pozici královské město a v 18. století se město opět zahrnuje do střediska Prácheňského kraje. V této době nejvíce proslulo hlavně školství. V roce 1860 tu začala vznikat reálka, 1884 první revírnická škola a v roce 1899 vyšší lesnická škola, která je zde dodnes. Po staletí bylo město Písek na stupních největšího městského panství v Čechách, a to zejména lesů.

Jádrem města je velké rozměrné náměstí, rozdělené pravděpodobně hned po založení města blokem domů na dvě poměrně stejně velké části – východní část (hrad) a západní část (tržiště). Nedaleko náměstí je od roku 1902 otevřeno obyvatelům městské divadlo, dnes je známo jako Divadlo Fráni Šrámka. Dodnes jsou k vidění zbytky městského opevnění, které v 19. století zaniklo. Tyto pozůstatky najdeme u známé Putimské brány, části hradeb při Otavě a věži Baba. Písecký hrad, který byl založený společně s městem, patří mezi významnou památku teprve začínajícího českého gotického stavitelství.

Dominantou města je hlavně děkanský kostel Narození Panny Marie, který vznikl společně s městem na nejvyšším místě městského jádra. Tehdy byl také založen klášter společně s kostelem Povýšení svatého Kříže, který je dnes k vidění v jihozápadním rohu Velkého náměstí. Tento klášter byl v roce 1787 zcela zrušen a nadále se už nevyužíval. Původní kostel byl zničen již za husitských válek, upraven a obnoven byl znovu až v letech 1636 a 1716. V západní části Velkého náměstí stojí ještě barokní radnice, která byla postavena v letech 1737-1764.

Na druhé polovině náměstí, známého pod názvem Alšovo (Malé), je k vidění mariánský sloup z roku 1731. Stojí zde také jedna z nejzajímavějších městských staveb, kterou je novorenesanční budova dnešní polikliniky, která pochází z konce osmdesátých let 19. století. Vedle již už bývalé Budějovické brány nad Malým náměstím je secesní hotelová budova z roku 1899 s 11 obrazy charakterizujícími dřívější dějiny města podle předloh Mikoláše Alše.

V hradu je umístěno Prácheňské muzeum s velmi bohatými archeologickými a mineralogickými sbírkami a s expozicemi o historii města a těžbě zlata, která na Písecku

probíhala. V muzeu se také nachází expozice historie rybářství i s několika akvárii s živými rybami.

Město má za sebou velmi bohatou kulturní historii. Školy v Písku navštěvovala řada později významných a známých umělců i vědců. Studovali zde např. Antonín Sova, Fráňa Šrámek, František Ladislav Čelakovský, August Sedláček, Ladislav Stroupežnický či Mikoláš Aleš. Za významnou osobnost hudební tradice patří především houslový pedagog a profesor Otakar Ševčík. V Písku se narodil známý hudební skladatel Otakar Jeremiáš.⁵⁸

7.4 Hospodaření města Písek

Písek se chystá v roce 2022 hospodařit se schodkem 350 milionů korun. Na výdaje plánuje vynaložit téměř 1,2 miliardy korun. Tento rozpočet rozhodli a schválili písečtí zastupitelé, kde pro hlasovalo 15 z 24 přítomných. Schodek se město Písek chystá uhradit ze svých stávajících rezerv.

Vedoucí finančního odboru píseckého městského úřadu uvedl pan Ing. Miloslav Šatra, že k poslednímu již ukončenému období, což je k 31. prosinci 2021, činily přebytky z minulých let téměř 557,9 milionu korun. Město může čerpat nový úvěr ve výši 100 milionů korun. Písek tak pravděpodobně bude mít i na konci roku 2022 v případě aktuálně predikovaného vyrovnaného hospodaření roku 2021 a navrhovaného schodku roku následujícího celkový zůstatek volných prostředků 300 milionů korun.

Na kapitálové investice se město rozhodlo v příštím roce uvolnit 587 milionů korun. Největší část půjde na stavbu nového plaveckého stadionu, který se bude nacházet pod lesnickou školou. Na jeho projekt, jehož náklady šplhají až ke 400 milionům korun, chce město v příštím roce vynaložit 180 milionů korun.

Předpokládané příjmy na příští rok by měly být ve výši téměř 885 milionů korun. Z toho 559 milionů korun činí celkový zisk z daní, což představuje o dvě procenta více, než mělo město Písek v roce 2019 před začátkem koronavirové pandemie.⁵⁹

Město Písek v roce 2019 hospodařilo s přebytkem téměř 84,4 milionu korun, což je o téměř 20 milionů více než předchozí rok. Celkové příjmy představovaly 887,2 milionu korun a výdaje činily 802,8 milionu. Starostka města paní Mgr. Eva Vanžurová uvedla, že

⁵⁸ *Město Písek: Historie města* [online]. [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/historie-mesta/ds-1027>

⁵⁹ *Písek bude v příštím roce hospodařit se schodkem 350 milionů Kč* [online]. 3.12.2021 [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: <https://nasregion.cz/pisek-bude-v-pristim-roce-hospodarit-se-schodkem-350-milionu-kc-244117/>

příjmy rozpočtu meziročně poklesly o 41,6 milionu korun, ale při pohledu na pětiletý průměr byly o více než 91 milionu vyšší. Také uvedla, že dopady současné pandemie zasáhly hlavně příjmovou stranu rozpočtu jen minimálně. To dokazuje už jen to, že reálné příjmy města nakonec dosahovaly o 10,7 milionu více než jejich očekávaná výše, která byla schválena zastupitelstvem města k 1. lednu 2020.

Daňové příjmy tvoří zhruba 60 % příjmů města, kdy oproti roku 2019 poklesly o téměř 26 milionů korun. V září město Písek přijalo kompenzační bonus pro obce ve výši 1 250 Kč na osobu.

K dalším velice důležitým investičním akcím patřilo za rok 2019 také zahájení realizace smart areálu na tepelnou úpravu kalů a biomasy v čistírně odpadních vod za 4 miliony korun, dále proběhla úprava Šobrovy ulice před základní školou za 3,7 milionu, a také bylo vybudováno víceúčelové hřiště ve Smrkovicích v hodnotě 4 miliony korun.⁶⁰

7.4.1 Dotace ORP Písek

Město Písek dalo stranou v roce 2020 ze svého rozpočtu na dotace sportovní činnost 11.401.000 Kč. Peníze se sportovním organizacím přidělují vždy prostřednictvím oboru školství a kultury, který se tímto odvětvím zabývá, na základě Zásad pro poskytování dotací na sportovní činnost. Potřebné žádosti pokaždé prochází sportovní komisí. Žádosti schvaluje rada, respektive tedy zastupitelstvo města.

Dle stanovených zásad pro poskytování finančních dotací na volnočasové aktivity dětí a mládeže bylo v zastupitelstvu a radě města úspěšně schváleno rozdělení možných příspěvků na volnočasové aktivity na rok 2020. Celkem bylo v roce 2020 rozděleno krásných 500.000 Kč. Žádost o dotaci nejprve musela posoudit hodnotící komise a poté mohla být předložena ke schválení příslušným orgánům města. V rámci těchto dotací na volnočasové aktivity je snaha o podporu hlavně mládeže do 20 let.

V roce 2020 odbor školství a kultury provedl fyzické kontroly na místě, aby zjistil celkové použití dotací na možnou sportovní činnost za rok 2019 dle čl. III. a) – investice a opravy většího rozsahu potřebných Zásad pro poskytování daných dotací na sportovní činnost, a dále dle čl. IV. – Zásad pro poskytování dotací na možné volnočasové aktivity dětí a mládeže. Kontrola byla zkoumána u těchto daných subjektů:

⁶⁰ *Město Písek loni hospodařilo s přebytkem 84 milionů korun* [online]. 9.2.2021 [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/mesto-pisek-loni-hospodarilo-s-prebytkem-84-milionu-korun/d-37147>

Tabulka 1: Dotace města Písek na sportovní činnosti

Organizace	Poskytnutá částka	Druh investice
Tělocvičná jednota Sokol Písek, Tyršova 395, 397 01 Písek	343.882 Kč	Obnova sedaček na tribuně sportovní haly TJ Sokol Písek
	86.000 Kč	Zatepletní spojovací terasy mezi sportovní a obloukovou halou
Sportovní klub policie Písek, z.s. Na Výstavišti 377, 397 01 Písek	28.000 Kč	Kompletace posilovny Sportovního klubu Písek z.s. - kondiční a fyzická příprava mládeže
TJ Hradiště, z.s. Na Rozhledně 307, 397 01 Písek	35.000 Kč	Oprava a zvýšení záchytné konstrukce, včetně výměny záchytných sítí na západní straně hřiště
Junák - český skaut, stř. Oheň života, z.s. Otakara Jeremiáše 1320, 397 01 Písek	14.780 Kč	Tee-pee stany 2X
W sdružení Písek, z.s. Dr. M. Horákové 1720, 397 01 Písek	15.000 Kč	Stan suez

Zdroj: výroční zpráva Městského úřadu Písek za rok 2020

Splněnou kontrolou na místě bylo zjištěno, že všechny poskytnuté dotace byly správně použity v souladu se Zásadami pro poskytování dotací na sportovní činnost a s Veřejnoprávními smlouvami o poskytnutí potřebné dotace z celkového rozpočtu města.⁶¹

7.5 Městský úřad

Městský úřad v Písku je tvořen starostkou Mgr. Evou Vanžurovou, třemi místostarosty Ing. Petrem Hladíkem, Ing. arch. Petrou Trambovou a JUDr. Ondřejem Veselým a tajemnicí Ing. Zlatuší Hofmanovou a dalšími zaměstnanci úřadu města. Městský úřad se skládá z jednotlivých odborů, které se liší svou podstatou při svém výkonu v určitých oblastech správy. Jednotlivé úseky lze členit na oddělení nebo úseky.⁶²

Kancelář starostky zajišťuje zasedání zastupitelstva města a rady města. Dále se zabývá vedením agend orgánů města, kam spadá rozesílání materiálů, vyhotovování zápisů, kontrola plnění usnesení a archivace materiálů. V neposlední řadě zajišťuje kontakt se sdělovacími prostředky, vydávání tiskových zpráv a mediální prezentaci města Písek. Z právního úseku eviduje sbírky zákonů a právních předpisů kraje, a také projednává přestupky a ukládá pokuty ve věcech samostatné působnosti města. Kancelář starostky plní spoustu dalších jiných funkcí, na které má právo dohlížet nadřízená tajemnice. Tajemnice zodpovídá za výkon státní správy, řídí a kontroluje zaměstnance zařazené do městského

⁶¹ Výroční zpráva Městského úřadu Písek za rok 2020 [online]. 2020 [cit. 2022-02-17]. Dostupné z: https://www.mesto-pisek.cz/assets/File.ashx?id_org=12075&id_dokumenty=37652

⁶² Město Písek: Vedení města [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/vedeni-mesta/os-1002>

úřadu, zabezpečuje plnění usnesení orgánů města a také koordinuje proces tvorby právních předpisů města.⁶³

Do odboru dopravy, jehož vedoucím je Ing. Michal Kovařík, spadá oddělení dopravy a silničního hospodářství a oddělení dopravně správních agend. Oddělení dopravy a silničního hospodářství má za úkol vykonávat agendu silničního správního úřadu a speciálního stavebního úřadu podle zákona o pozemních komunikacích, koordinovat činnost v otázkách oprav a údržby místních komunikací města Písek, stanovovat místní a přechodnou úpravu provozu. Oddělení dopravně správních agend má za úkol vykovávat agendu registru vozidel podle zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, vykovávat agendu správního orgánu ve věcech autoškol, provádět činnost zkušební komisaře a řešit přestupky v rozsahu této agendy.⁶⁴

Do odboru financí, jehož vedoucím je Ing. Ladislav Toman, spadá oddělení rozpočtu, daní a poplatků a oddělení účetnictví. Tento odbor má za úkol zpracovávat roční rozpočty a rozpočtové výhledy dle platné legislativy, zpracovávat roční rozbor hospodaření města včetně finančního vypořádání, evidovat smlouvy o poskytnutých úvěrech bankami, zpracovávat roční výkaz investic, provádět kontrolu u přijatých faktur při nároku na uplatnění odpočtu daně, zpracovávat příznání k DPH v souladu s rozdělením uskutečněných plnění atd. Tento odbor spravuje základní rozpočet města za jednotlivé roky.⁶⁵

Do odboru investic a rozvoje, jehož vedoucím je Ing. Václav Filip, spadá oddělení investic a oddělení rozvoje. S tímto odborem souvisí hlavně všechny úkoly týkající se rozvoje města Písek. Zastupuje zájmy města Písek při pořizování územně plánovací dokumentace okolních obcí, plní úkoly při realizaci strategického plánu rozvoje města, spolupracuje při výstavbě, rekonstrukcích a opravách vodohospodářské infrastruktury a kontroluje platby a jiné povinnosti vyplývající z uzavřených smluv.⁶⁶

Do odboru sociálních věcí, jehož vedoucím je Mgr. Michaela Baslerová, spadá oddělení sociální práce a pomoci a oddělení sociálně právní ochrany dětí. Tento odbor se zaměřuje na děti, jejichž rodiče zemřeli nebo neplní své povinnosti plynoucí z rodičovské

⁶³ *Město Písek: Činnost kanceláře úřadu* [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-kancelare-uradu/d-37980>

⁶⁴ *Město Písek: Odbor dopravy* [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-odboru-dopravy/d-37974>

⁶⁵ *Město Písek: Činnost odboru finančního* [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-odboru-financniho/d-37975>

⁶⁶ *Město Písek: Činnost odboru investic a rozvoje* [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-odboru-investic-a-rozvoje/d-37971>

odpovědnosti. Plní úkoly dle zákona o sociálních službách, a to zejména v oblasti samosprávy a státní správy.⁶⁷

Do odboru správy majetku, jehož vedoucím je Ing. Milena Hladíková, spadá oddělení majetku a veřejných zakázek a oddělení pozemků. Zabývá se kontrolou plateb a jiných povinností vyplývajících z uzavřených smluv, zveřejňuje potřebné uzavřené smlouvy v registru smluv dle zákona o registru smluv a zajišťuje celou správu majetkových podílů města v obchodních společnostech. V oddělení pozemků dochází ke kontrole a zajištění podkladů pro katastrální úřad a řeší se zde majetkoprávní vypořádání.⁶⁸

Do odboru školství a kultury, jehož vedoucím je Ing. Marie Cibulková, spadá oddělení kultury a cestovního ruchu a oddělení školství, mládeže a tělovýchovy. V okolí školství zajišťuje agendu týkající se především zápisů do základních a mateřských škol, a v další řadě povoluje výjimky z nejvyššího a nejnižšího počtu dětí a žáků. Řídí a zajišťuje důležité konkurzní řízení pro jmenování ředitele nebo ředitelky školy. V oblasti cestovního ruchu se oddělení zabývá spoluprací s Turistickým informačním centrem Písek při tvorbě propagačních materiálů a zajišťuje občanské záležitosti v souladu se zákonem o obcích.⁶⁹

Do odboru vnitřních věcí, jehož vedoucím je Ing. Jiří Votýpka, spadá oddělení matrik, oddělení správních agend, oddělení přestupků, oddělení provozní a oddělení informatiky. Tento odbor se věnuje vydáváním občanských průkazů a cestovních dokladů. Svou činnost zaměřuje i na svatební obřady a vydává státní občanství. Má na starosti činnost podatelny, pošty městského úřadu a peněžité vybírání místních a správních poplatků. Je to velice důležitý a rozsáhlý odbor.⁷⁰

Do odboru výstavby a územního plánování, jehož vedoucím je Mgr. Kamil Polách, spadá oddělení výstavby a oddělení územního plánování a památkové péče. Odbor provádí výkon státního stavebního dohledu a zabývá se projednáváním přestupků na úseku stavebního řádu. Z pohledu územního plánování zajišťuje výkon činností souvisejících s pořízením územně plánovací dokumentace a také územně plánovacích podkladů pro obec,

⁶⁷ *Město Písek: Činnost odboru sociálních věcí* [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-odboru-socialnich-veci/d-37977>

⁶⁸ *Město Písek: Činnost odboru správy majetku* [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-odboru-spravy-majetku/d-37972>

⁶⁹ *Město Písek: Činnost odboru školství a kultury* [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-odboru-skolstvi-a-kultury/d-37976>

⁷⁰ *Město Písek: Činnost odboru vnitřních věcí* [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-odboru-vnitrnich-veci/d-37959>

kteří mají o toto zájem. Stará se také o úsek památkové péče a zpracovává programy Ministerstva kultury ČR.⁷¹

Do odboru životního prostředí, jehož vedoucím je Ing. Miloslav Šatra, spadá oddělení zemědělství a ekologie a oddělení vodního hospodářství. Tento odbor má na starosti vydávání loveckého a rybářského lístku. Rozhoduje o povolení kácení dřevin a vede celý přehled pozemků vhodných k náhradní výsadbě. Podílí se na ustanovení lesní, myslivecké a rybářské stráže. Jeho činností je také vydávání povolení k vypuštění odpadních vod a projednávání přestupků a správních deliktů na úseku ochrany ovzduší.⁷²

V poslední části působí na úřadu práce živnostenský úřad a útvar interního auditu. Živnostenský úřad má za úkol přijímat ohlášení živností a žádosti o koncese, provozovat živnostenský rejstřík, spolupracovat s příslušnými orgány důležité státní správy na celém úseku registrace, vyřizovat podněty od občanů atd.⁷³ Ve zmiňovaném útvaru interního auditu se zjišťuje, zda právní předpisy, přijatá opatření a stanovené postupy jsou v souladu s činností orgánu veřejné správy dodržovány.⁷⁴

⁷¹ *Město Písek: Činnost odboru výstavby a územního plánování* [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-odboru-vystavby-a-uzemniho-planovani/d-37973>

⁷² *Město Písek: Činnost odboru životního prostředí* [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-odboru-zivotniho-prostredi/d-37978>

⁷³ *Město Písek: Činnost živnostenského úřadu* [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-zivnostenskeho-uradu/d-37979>

⁷⁴ *Město Písek: Činnost útvaru interního auditu* [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-utvaru-interniho-audit/d-37981>

8 Výsledky a diskuse

8.1 Metoda získávání dat

Formou dotazníkového šetření byla získána potřebná data k mé bakalářské práci. Dotazník se skládal z celkově patnácti otázek, soustředěných na fungování veřejné správy ve městě Písek a z otázek na reformu veřejné správy, která na našem území proběhla v rámci vzniku obcí s rozšířenou působností.

Dotazník byl zpracován prostřednictvím formuláře aplikace Google a, byl rozeslán potřebným respondentům k jeho vyplnění. Dotazník vyplnilo dohromady 22 respondentů, kteří žijí ve městě Písek a mají tak zkušenosti s poskytováním služeb veřejné správy v tomto městě. Respondenti se pohybovali ve věku 18 až 66 let a více. Bylo zajímavé sledovat názory jednotlivých respondentů na zadané téma.

8.2 Výsledky dotazníkového šetření

První otázka byla věnována veřejné správě, jaký na ni mají pohled, a jak ji vnímají. Většina respondentů vnímá veřejnou správu jako důležitou součást každodenního života, která poskytuje občanům veřejné služby, informace a potřebnou pomoc při řešení problémů. Veřejná správa je také vnímána jako souhrn institucí, které tuto činnost vykonávají. Je také dozorována, regulována právním řádem a podmíněna především ústavními zákony ČR.

Druhá otázka byla soustředěna na silné stránky ve fungování veřejné správy. Mnoha respondentů vidí veřejnou správu jako prostředek k různým potřebným dokumentům, informacím, službám apod. Silné stránky vidí také ve snaze pomoci lidem, kteří neznají řešení určitého problému. Většina respondentů také shledává silné stránky ve veřejné správě v poskytování elektronických on-line služeb, které občané ve městě Písek rádi využívají.

Třetí otázka se věnovala naopak slabým stránkám ve fungování veřejné správy. Za jednu ze slabých stránek ve veřejné správě respondenti považují korupci, byrokracii a finance ve veřejné správě. Zároveň vidí také slabé stránky v digitalizaci veřejné správy, kam se řadí například eGovernment, protože ne všichni využívají internet či chytré telefony, což je problém hlavně u starší generace. Na webových stránkách se vyskytují nepřehledné a zastaralé informace či špatné zákony, které už nejsou aktuální. Někteří také postrádají nedostatek kvalitních a ochotných úředníků.

Tabulka 2: Znalost reformy veřejné správy

Odpovědi	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	5	22,7%
Spíše ano	4	18,2%
Spíše ne	9	40,9%
Ne	4	18,2%
celkem	22	100,0%

Zdroj: zpracováno autorem

Následující čtvrtá, pátá a šestá otázka byla soustředěna na reformu veřejné správy v ČR. Ukázalo se, že většina respondentů neví, že by nějaká reforma veřejné správy na našem území proběhla. V případě, kdy respondenti věděli o reformě veřejné správy, správně uvedli, že se jednalo o zvýšení kvality výkonu veřejné správy, její modernizaci a informatizaci a zvýšení profesionalizaci úředníků. V případě otázky věnované 2. etapě reformy veřejné správy, věděli pouze dva respondenti (9,1%), že se jednalo o zrušení okresních úřadů a rozdělení obcí do tří stupňů.

Tabulka 3: Využívání služeb veřejné správy

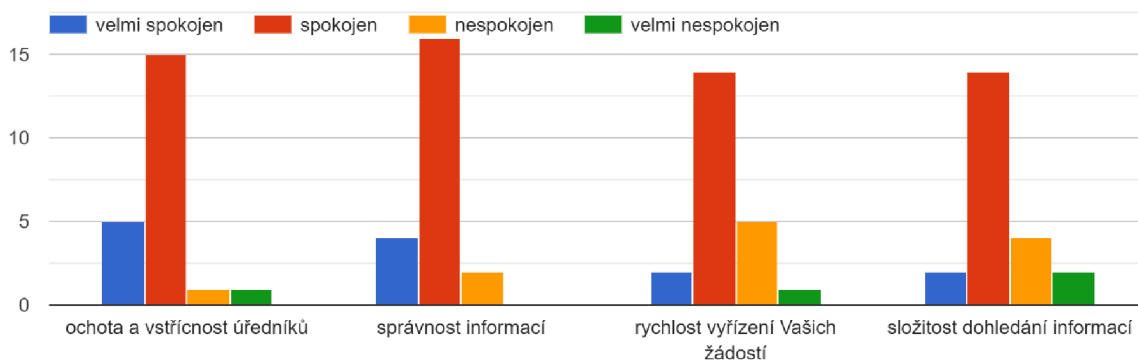
Odpovědi	Absolutní četnost	Relativní četnost
Denně	1	4,5%
1x za týden	1	4,5%
1x za měsíc	5	22,7%
1x za rok	8	36,4%
Málo kdy	7	31,8%
celkem	22	100,0%

Zdroj: zpracováno autorem

V sedmé otázce soustředěné na komunikaci s orgány veřejné správy, zodpovědělo 8 respondentů, že komunikuje s orgány veřejné správy 1x za rok, 7 respondentů odpovědělo málo kdy, 5 respondentů odpovědělo 1x za měsíc, 1 respondent odpověděl denně a 1 respondent odpověděl 1x za týden.

Graf 1: Spokojenost s komunikací veřejné správy

Jak jste spokojen/a při celkové komunikaci s orgány veřejné správy?

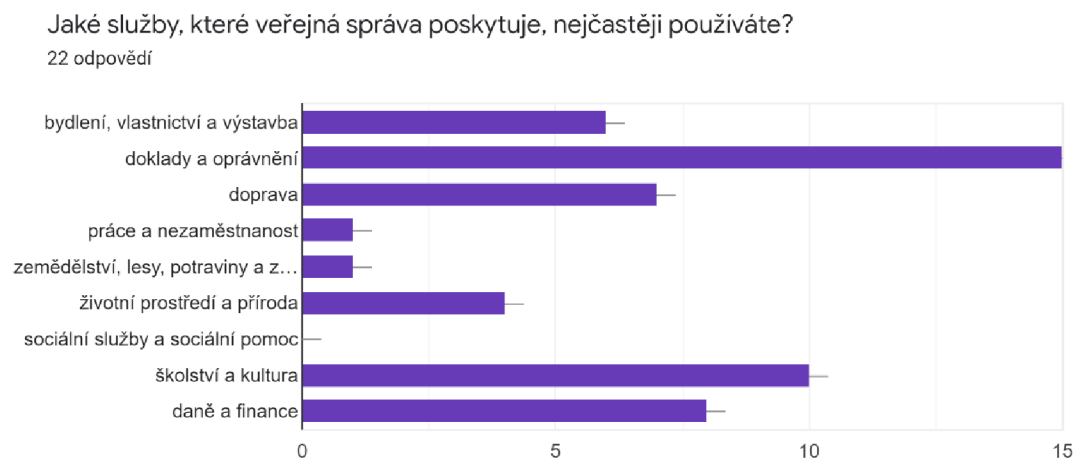

Zdroj: zpracováno autorem dle formuláře aplikace Google

Osmá otázka byla věnována spokojenosti při komunikaci s orgány veřejné správy. Dotaz zde byl na ochotu a vstřícnost úředníků, správnost informací, rychlost vyřízení žádostí a na složitost dohledání informací. S ochotou a vstřícností je 15 respondentů spokojeno, 5 respondentů velmi spokojeno, 1 respondent nespokojen a 1 respondent velmi nespokojen. Se správností informací je 16 respondentů spokojeno, 4 respondenti velmi spokojeni a 2 respondenti nespokojeni. S rychlostí vyřízení žádostí je 14 respondentů spokojeno, 2 respondenti velmi spokojeni, 5 respondentů nespokojeno a 1 respondent velmi nespokojen. A nakonec se složitostí dohledání informací je 14 respondentů spokojeno, 2 respondenti velmi spokojeni, 4 respondenti nespokojeni a 2 respondenti velmi nespokojeni. Z těchto informací je vidět, že nejlépe občané hodnotí správnost informací a nejhůře dopadla složitost dohledání informací na webových stránkách města.

Devátá otázka byla věnována informacím, které poskytuje veřejná správa, zda jsou dostatečné a srozumitelné. Pro 18 respondentů (81,8%) se ukázalo, že informace poskytované veřejnou správou jsou srozumitelné a dostatečné, pro 4 respondenty jsou informace naopak nesrozumitelné a nedostatečné.

Graf 2: Služby veřejné správy

Zdroj: zpracováno autorem dle formuláře aplikace Google

Desátá otázka byla zaměřena na služby, které veřejná správa poskytuje. Nejčastěji občané využívají služby v oblasti dokladů a oprávnění, což zvolilo dohromady 15 respondentů (68,2 %). Dále je také hodně využívána velmi důležitá oblast školství a kultury (10 respondentů – 45,5 %), oblast daní a financí (8 respondentů – 36,4 %) a oblast dopravy (7 respondentů – 31,8 %). Nejméně je využívána respondenty oblast bydlení, vlastnictví a výstavby (6 respondentů – 27,3 %), životního prostředí a příroda (4 respondenti – 18,2 %), zemědělství, lesy, potraviny a příroda (1 respondent – 4,5 %), práce a nezaměstnanosti (1 respondent – 4,5 %) a sociální služby (nezodpověděl žádný respondent – 0 %).

Jedenáctá otázka byla spojena se spokojeností s veřejnou správou ve městě Písek. 21 respondentů uvedlo, že s veřejnou správou v Písku je spokojena a pouze 1 respondent uvedl, že není spokojen z důvodu špatné organizace ve veřejné správě.

Dvanáctá otázka kladla respondentům otázku, co by chtěli ve veřejné správě zlepšit. Mohlo by dojít ke zlepšení efektivnosti, například ke zkrácení řešení různých projektů (plavecký stadion v Písku), a dále by mohlo dojít ke zlepšení služeb v rámci digitalizace veřejné správy jako je třeba e-identita, datové schránky apod. V současné době je to také využití Covid portálu, kde mají občané pocit, že jsou často neinformováni, což vede ke špatné propagaci veřejné správy. Dále by respondenti rádi přijali lepší časové rozvržení plánů na opravy dopravních komunikací. V poslední řadě zmínili i zlepšení v rychlosti vyřizování potřebných dokumentů.

Tabulka 4: Věk respondentů

Odpovědi	Absolutní četnost	Relativní četnost
18-29 let	11	50,0%
30-39 let	1	4,5%
40-49 let	6	27,3%
50-65 let	4	18,2%
66 let a více	0	0,0%
celkem	22	100,0%

Zdroj: zpracováno autorem

Třináctá až patnáctá otázka byla věnována statusu jednotlivých respondentů, zda se jedná o muže či ženu, v jaké věkové hranici se vyskytují a jaký je jejich společenský status, zda jsou student, zaměstnaný, OSVČ nebo důchodce. Dotazník dohromady vyplnilo 16 žen a 6 mužů. Nejvíce respondentů vyplnilo dotazník ve věku 18-29 (11 respondentů), ve věku 30-39 (1 respondent), ve věku 40-49 (6 respondentů) a ve věku 50-65 (4 respondenti).

Tabulka 5: Společenský status respondentů

Odpovědi	Absolutní četnost	Relativní četnost
Student	9	40,9%
Zaměstnaný	9	40,9%
OSVČ	3	13,6%
Nezaměstnaný	0	0,0%
Důchodce	1	4,5%
celkem	22	100,0%

Zdroj: zpracováno autorem

Nejvíce respondentů se nacházelo ve společenském statusu na pozici studenta (9 respondentů) a zaměstnaný (9 respondentů). Dále na pozici společenského statusu označili respondenti OSVČ (3 respondenti) a důchodce (1 respondent).

9 Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo zhodnocení reformy veřejné správy v České republice, její celkový dopad na veřejnou správu a na občany města Písek. Zároveň se bakalářská práce opírá o názory obyvatel města Písek na fungování veřejné správy a na služby, které jim jsou v rámci veřejné správy poskytovány.

První polovina bakalářské práce je věnována samotné veřejné správě, která se řadí do oblasti veřejnoprávních vztahů a je vždy vedená státem ke správě věcí veřejných ve veřejném zájmu. V textu je také nastíněna její historie, jejíž kořeny spadají až do římského práva. S veřejnou správou jsou spojovány dva pojmy, mezi které se řadí státní správa a samospráva. Tyto dva základní pojmy jsou velice důležitými s ohledem na téma bakalářské práce. Státní správa představuje výkonnou činnost a řadí se do nejdůležitějšího subsystému veřejné správy. Do státní správy se zahrnují orgány se všeobecnou působností, kterými je v ČR vláda jako vrcholný ústavní orgán moci výkonné a moci politické, a byly také okresní úřady (zrušeni v rámci reformy veřejné správy ke dni 31. 12. 2002). Nedílnou součástí veřejné správy v České republice jsou také instituce na státní úrovni, kam spadá parlament, prezident a vláda. Dalším základním pojmem je potom samospráva, jenž se rozděluje na územní a zájmovou. Samosprávu lze považovat za samostatné spravování záležitostí, které se v každém případě dotýká bezprostředně hlavně obyvatel. Do územní samosprávy spadají především na vyšší úrovni kraje a na nižší úrovni obce.

Další část první poloviny bakalářské práce je věnována reformě veřejné správy, která představuje hlavní součást textu. Hlavním cílem reformy veřejné správy bylo dostatečné zvýšení a zlepšení výkonu veřejné správy, její informatizace a modernizace. Dále se jednalo o zvýšení profesionalizace všech úředníků, a v poslední řadě se jednalo o přiblížení státní správy občanům, pomocí její dekoncentrace a decentralizace. Reforma veřejné správy byla rozdělena do tří fází. Hlavním úkolem první fáze reformy veřejné správy bylo naplnění čl. 99 Ústavy ČR vznikem všech krajů jako vyšších územních samosprávních celků. Opírá se o ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávních celků. Došlo také k přijetí zákona č. 129/2000 Sb., o krajích. Druhá fáze reformy veřejné správy je spojována hlavně s ukončením činností všech okresních úřadů ke dni 31. 12. 2002. Jejich celá působnost byla přenesena na obce a kraje neboli na orgány výše zmíněné veřejné správy. V této fázi se dostávám k samotnému jádru bakalářské práce, což představuje obec s rozšířenou působností. Poslední třetí fáze reformy veřejné správy ustanovila určitou

podobu vzájemné závislosti dvou velkých mocenských hierarchií, což je státní správa a samospráva. V současné době představuje hlavního nositele reformních snah především Ministerstvo vnitra ČR. Tyto snahy můžeme nalézt v běžném životě v rámci prvků eGovernment. Každou reformu územní veřejné správy lze považovat za důležitý mezník.

Druhá polovina bakalářské práce je zaměřena na správní obvod obce s rozšířenou působností města Písek, který představuje příklad obce III. typu. Z hlediska hospodaření města Písek, bylo zjištěno, že se chystá v roce 2022 hospodařit s celkovým schodkem 350 milionů korun a na výdaje plánuje vynaložit téměř 1,2 miliardy korun. Mezi důležité dotace ORP Písek, byly uvedeny hlavně poskytnuté dotace na sportovní činnosti, na které si město Písek dalo stranou v roce 2020 ze svého rozpočtu celkově 11.401.000 Kč.

Formou dotazníkového šetření byla získána potřebná data k mé bakalářské práci, která poskytla základní informace na mé výzkumné otázky. Dotazník byl soustředěn na názory obyvatel města Písek, a to na fungování veřejné správy města Písek. Formou dotazníkového šetření byly uvedeny i otázky směřované na reformu veřejné správy v ČR. Dotazník vyplnilo celkem 22 respondentů ve věku 18 – 66 let a více, které žijí ve městě Písek a mají tak zkušenosti s poskytováním služeb veřejné správy.

Na základě dotazníku se ukázalo, že většina respondentů vnímá veřejnou správu jako důležitou součást každodenního života, která poskytuje občanům veřejné služby, informace a potřebnou pomoc při řešení problémů. Silnou stránku ve veřejné správě respondenti vidí ve snaze pomoci lidem, a také se ukázalo, že respondenti využívají hodně elektronické on-line služby, kterou hodnotí velice kladně. Naopak slabé stránky shledávají v korupci, byrokracii a financích veřejné správy. Někteří také poukázali na nepřehledné a zastaralé informace na webových stránkách či špatné zákony. Respondenti také postrádají nedostatek kvalitních a ochotných úředníků. Jedna z otázek dotazníkového šetření byla věnována názoru zlepšení veřejné správy ze strany respondentů. Zde se ukázalo, že by veřejné správě prospělo zlepšení efektivnosti, například zkrácení řešení projektů (plavecký stadion) a dále by mohlo dojít ke zlepšení služeb v rámci digitalizace veřejné správy jako jsou datové schránky nebo e-identita. Většina respondentů by také uvítala zlepšení propagace veřejné správy, např. v současné době fungující Covid portál. V poslední řadě respondenti zmínili i požadavek na zvýšení rychlosti vyřizování dokumentů a poukázali na délku čekací doby.

V případě reformy veřejné správy vědělo pouze 40,9 % respondentů, co reforma obsahuje. V otázce směřující k 2. etapě reformy veřejné správy, uvedlo pouze 9,1 % respondentů, že se jednalo o rozdělení obcí do tří stupňů. Zajímavým zjištěním bylo, že

respondenti, kteří věděli, co reforma veřejné správy obsahuje, byli respondenti ve věku 18-29 let.

Díky dotazníkovému šetření, které bylo provedeno v praktické části, se podařilo získat potřebné odpovědi od občanů města Písek na fungování veřejné správy a na znalosti ohledně reformy veřejné správy v České republice. Tato získaná data od všech respondentů by mohla dále posloužit, jako zpětná vazba městu. Na základě této vazby by mohlo být možné úroveň samotné samosprávy ve městě Písek ještě vylepšit.

10 Seznam použitých zdrojů

Literatura

ČERMÁK, Daniel, Jana VOBECKÁ a kol. *Spolupráce, partnerství a participace v místní veřejné správě:: význam, praxe, příslib*. Praha: SOCIOLOGICKÉ NAKLADATELSTVÍ (SLON), 2011, 181 s. ISBN 978-80-7419-067-4.

KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PECKOVÁ. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, 300 s. ISBN 978-80-7357-910-4.

KÁŇA, Pavel a Petra KALOUSKOVÁ. *Základy veřejné správy*. 5. aktualizované vydání. Cihelní 760/35, Ostrava: Montanex, 2019, 416 s. ISBN 978-80-7225-465-1.

Kolektiv autorů. *Reforma veřejné správy v České republice*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, úsek pro reformu veřejné správy, 2003, str. 21.

KOUDELKA, Zdeněk, Petr PRŮCHA a Jana ZWYRTEK HAMPLOVÁ. *Zákon o obcích (obecní zřízení)*. Lublaňská 4/61, Praha 2: Leges, 2019, 475 s. ISBN 978-80-7502-335-3.

KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001*. Linde Praha, 2001. ISBN 80-7201-272-X.

KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2008. ISBN 80-7201-690-7.

KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Opletalova 35, Praha 1: Linde Praha, 2007, 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5.

LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: Základy veřejné správy*. 2. vydání. Computer Media, 2020, 116 s. ISBN 978-80-7402-417-7.

NOVOTNÝ, Petr, Jitka LVIČIČOVÁ, Monika NOVOTNÁ a Monika ŠTÝSOVÁ. *Nový občanský zákoník - Principy a základní pojmy*. 2014. ISBN 978-80-247-5163-4.

PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. U Nákladového nádraží 6, Praha 3: ASPI Publishing, 2002, 441 s. ISBN 80-86395-21-9.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy*. Klimenská 30, Praha 1: VICTORIA PUBLISHING, 1995, 268 s. ISBN 80-7187-024-2.

POMAHAČ, Richard, Martin KOPECKÝ, Lenka PÍTROVÁ, Helena PRÁŠKOVÁ a Josef STAŠA. *Správní právo - Casebook*. 2008. ISBN 978-80-7552-938-1.

POSTRÁNECKÝ, J.: *Reforma veřejné správy v České republice*. Sborník z mezinárodní konference, Třešť, 22. – 24. října 2003. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004, ISBN: 80-86473-71-6, str. 14.

PRŮCHA, Petr. *Správní řád: s poznámkami a judikaturou*. 4. aktualizované a doplněné vydání. Lublaňská 4/61, Praha 2: Leges, 2019, 533 s. ISBN 978-80-7502-355-1.

SCHELLE, Karel. *Vývoj české veřejné správy*. Nádražní 733/176, Ostrava-Přivoz: KEY Publishing, 2008, 431 s. ISBN 978-80-87071-92-2.

Veřejná správa v České republice. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Úsek pro reformu veřejné správy, 2005. s. 9.

VOSTRÁ, L.; ČERMÁKOVÁ, J.; GROSPÍČ, J.; ed. *Reforma veřejné správy v teorii a praxi, problémy reformy veřejné správy v České republice, Maďarské republice, Polské republice a Slovenské republice: sborník z mezinárodní konference: Třešť, 22. – 24. října 2003*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004. s. 15

Právní předpisy

Zákon č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení

Zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava ČR

Zákon 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze

Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností

Zákon 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů

Internetové zdroje

SEDLÁČEK, Jan. *Reforma veřejné správy po roce 1989* [online]. 2015 [cit. 2021-10-21]. Dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/zpravy-redaktoru/detail/689-reforma-verejne-spravy-po-roce-1989/>

Správní obvod ORP Písek [online]. 2003 [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20537170/3108.pdf/860c3d22-e312-46b8-8967-558569c31add?version=1.0>

SO ORP PÍSEK [online]. 2021 [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/11256/35330523/3308_souhrn.pdf/073f37ac-d1b1-45b3-b421-3291687def50?version=1.11

Město Písek: Historie města [online]. [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/historie-mesta/ds-1027>

ČSÚ: *SO ORP Písek* [online]. [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xc/orp_pisek

ČSÚ: *Charakteristika okresu Písek* [online]. [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xc/charakteristika_okresu_pi

Písek bude v příštím roce hospodařit se schodkem 350 milionů Kč [online]. 3.12.2021 [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: <https://nasregion.cz/pisek-bude-v-pristim-roce-hospodarit-se-schodkem-350-milionu-kc-244117/>

Město Písek loni hospodařilo s přebytkem 84 milionů korun [online]. 9.2.2021 [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/mesto-pisek-loni-hospodarilo-s-prebytkem-84-milionu-korun/d-37147>

Výroční zpráva Městského úřadu Písek za rok 2020 [online]. 2020 [cit. 2022-02-17]. Dostupné z: https://www.mesto-pisek.cz/assets/File.ashx?id_org=12075&id_dokumenty=37652

Stanovení konkrétních úkolů vedení města [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: https://www.mesto-pisek.cz/assets/File.ashx?id_org=12075&id_dokumenty=34303

Město Písek: Vedení města [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/vedeni-mesta/os-1002>

Město Písek: Činnost kanceláře úřadu [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-kancelare-uradu/d-37980>

Město Písek: Odbor dopravy [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-odboru-dopravy/d-37974>

Město Písek: Činnost odboru finančního [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-odboru-financniho/d-37975>

Město Písek: Činnost odboru investic a rozvoje [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-odboru-investic-a-rozvoje/d-37971>

Město Písek: Činnost odboru sociálních věcí [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-odboru-socialnich-veci/d-37977>

Město Písek: Činnost odboru správy majetku [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-odboru-spravy-majetku/d-37972>

Město Písek: Činnost odboru školství a kultury [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-odboru-skolstvi-a-kultury/d-37976>

Město Písek: Činnost odboru vnitřních věcí [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-odboru-vnitrnich-veci/d-37959>

Město Písek: Činnost odboru výstavby a územního plánování [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-odboru-vystavby-a-uzemniho-planovani/d-37973>

Město Písek: Činnost odboru životního prostředí [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-odboru-zivotniho-prostredi/d-37978>

Město Písek: Činnost útvaru interního auditu [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-utvaru-interniho-auditu/d-37981>

Město Písek: Činnost živnostenského úřadu [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/cinnost-zivnostenskeho-uradu/d-37979>

11 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratek

11.1 Seznam obrázků

Obrázek 1: Organizační struktura veřejné správy	14
---	----

11.2 Seznam tabulek

Tabulka 1: Dotace města Písek na sportovní činnosti	40
Tabulka 2: Znalost reformy veřejné správy	45
Tabulka 3: Využívání služeb veřejné správy	45
Tabulka 4: Věk respondentů	48
Tabulka 5: Společenský status respondentů	48

11.3 Seznam grafů

Graf 1: Spokojenost s komunikací veřejné správy	46
Graf 2: Služby veřejné správy	47

11.4 Seznam použitých zkratek

KSČ – Komunistická strana Československa

ČR – Česká republika

ORP – obec s rozšířenou působností

DPH – daň z přidané hodnoty

atd. – a tak dále

č. – číslo

např. – například

Sb. – sbírky

tzv. – takzvaný, takzvaně

apod. – a podobně

12 Seznam příloh

Příloha č. 1: Mapa správních obvodů obcí s rozšířenou působností

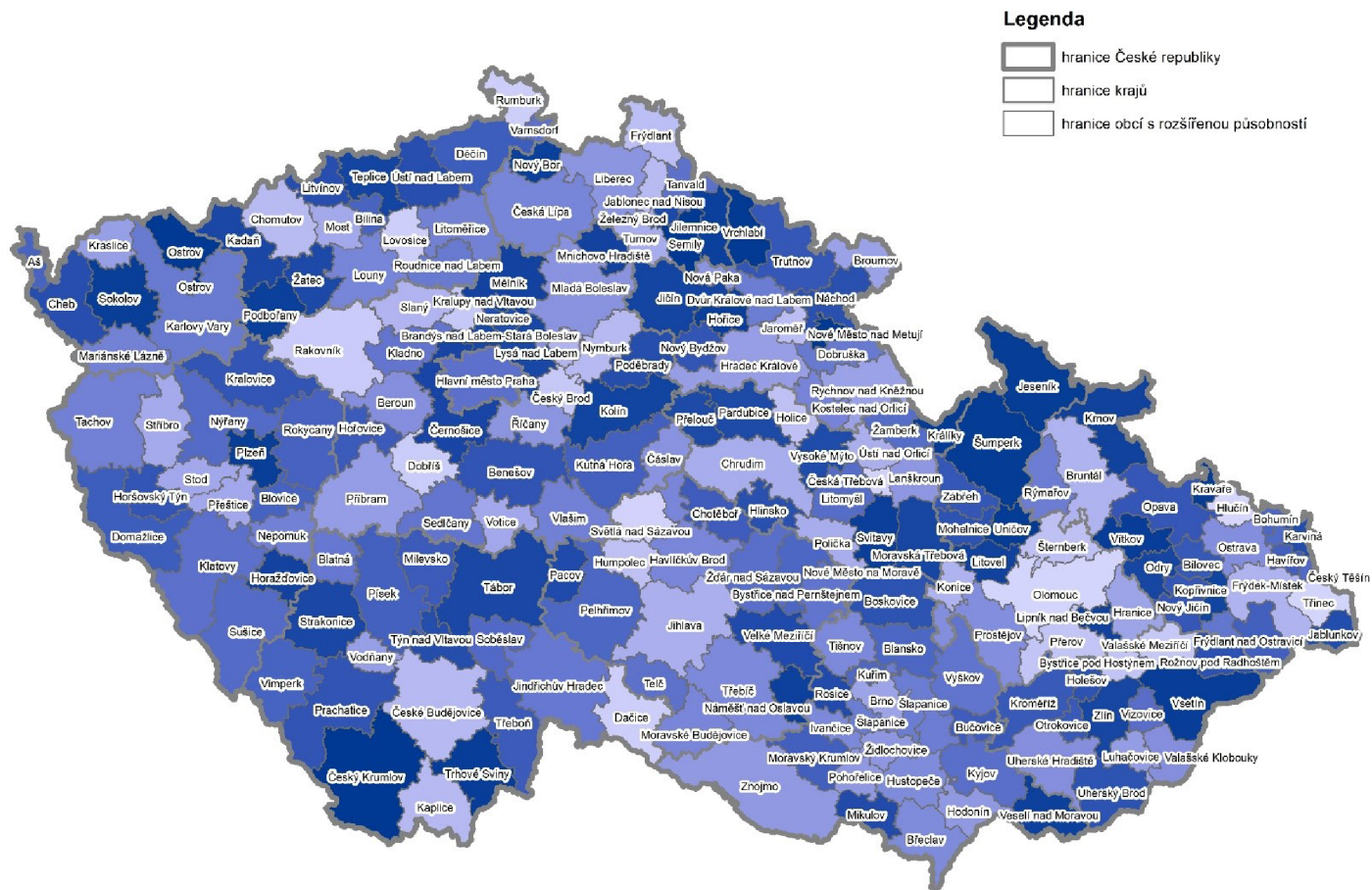
Příloha č. 2: Administrativní rozdělení správního obvodu ORP Písek

Příloha č. 3: Platný znak a vlajka města Písek

Příloha č. 4: Dotazník - Fungování veřejné správy v Písku

MAPA SPRÁVNÍHO USPOŘÁDÁNÍ ČESKÉ REPUBLIKY (k 31.8.2019)
Obce s rozšířenou působností

Podkladová data: ČÚZK

Ústav územního rozvoje Brno, září 2019

⁷⁵ Informační web územního plánování [online]. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp>

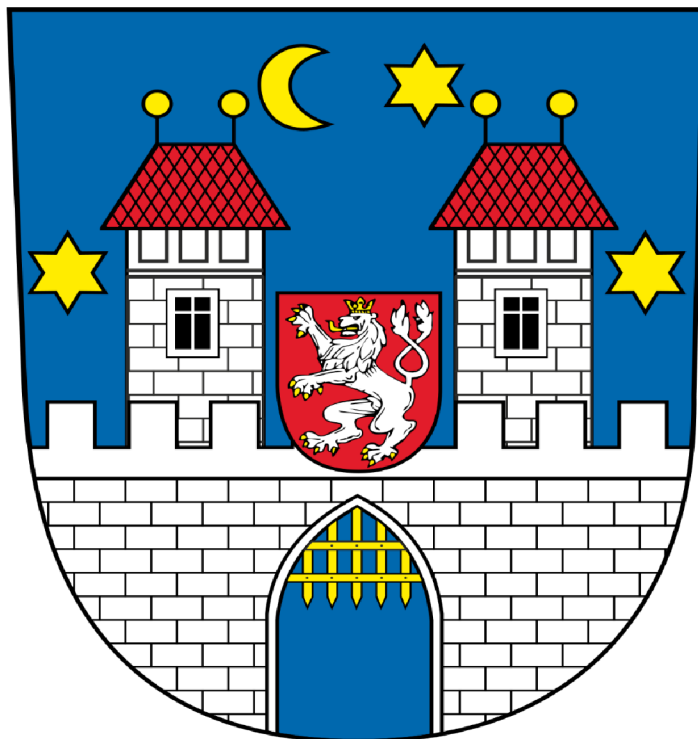
12.2 Příloha č. 2: Administrativní rozdělení správního obvodu ORP Písek ⁷⁶

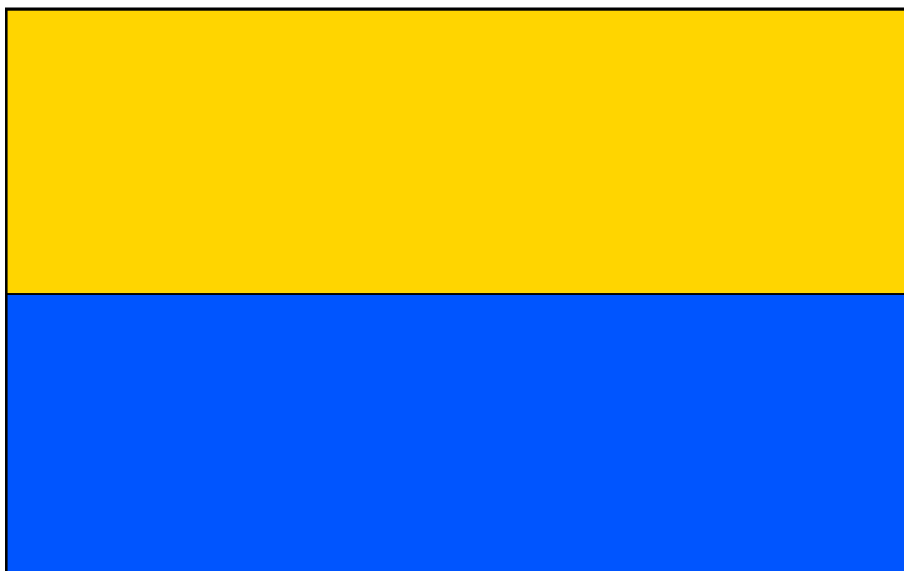
⁷⁶ ČSÚ [online]. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/so-orp-pisek>

12.3 Příloha č. 3: Platný znak, vlajka a logo města Písek ⁷⁷

Znak

Vlajka platná od roku 2010

⁷⁷ *Město Písek* [online]. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/mestske-symboly/ds-1472/p1=29498>

12.4 Příloha č. 4: Dotazník – Fungování veřejné správy v Písku

1. Jaký je Váš všeobecný pohled na veřejnou správu? Jak veřejnou správu vnímáte? Svoji odpověď prosím napište.

.....

2. Jaké silné stránky vidíte ve fungování veřejné správy? Svoji odpověď prosím napište.

.....

3. Jaké slabé stránky vidíte ve fungování veřejné správy? Svoji odpověď prosím napište.

.....

4. Slyšeli jste někdy pojem reforma veřejné správy, která proběhla v České Republice?

- ano
- spíše ano
- spíše ne
- ne

5. Pokud ano, víte, co reforma veřejné správy obnášela? Svoji odpověď prosím napište.

.....

6. Víte, k jaké změně došlo na našem území v 2. etapě reformy veřejné správy? Svoji odpověď prosím zapište.

.....

7. Jak často komunikujete s orgány veřejné správy?

- denně
- 1x za týden
- 1x za měsíc
- 1x za rok
- Jen zřídka

8. Jak jste spokojen/a při celkové komunikaci s orgány veřejné správy?

1.....velmi spokojen 3.....spokojen i nespokojen 5.....nespokojen
2.....spokojen 4.....velmi nespokojen

Ochota a vstřícnost úředníků	1	2	3	4	5
Správnost informací	1	2	3	4	5
Rychlost vyřízení Vašich žádostí	1	2	3	4	5
Složitost dohledání informací	1	2	3	4	5

9. Jsou pro Vás informace, které poskytuje veřejná správa, dostatečné a srozumitelné?

- ano
- spíše ano
- spíše ne
- ne

10. Jaké služby, které veřejná správa poskytuje, nejčastěji používáte? Svoji odpověď prosím запиšte.

- bydlení, vlastnictví a výstavba
- doklady a oprávnění
- doprava
- práce a nezaměstnanost
- zemědělství, lesy, potraviny a zvířata
- životní prostředí a příroda
- sociální služby a sociální pomoc
- školství a kultura
- daně a finance
- jiné:

11. Jste spokojeni s veřejnou správou v Písku?

- ano
- spíše ano
- spíše ne
- ne

12. Je něco, co byste chtěli ve veřejné správě zlepšit? Vaši odpověď zapište prosím celou větou.

.....

13. Jaké je Vaše pohlaví?

- muž
- žena

14. Jaký je Váš věk?

- 18-29 let
- 30-39 let
- 40-49 let
- 50-65 let
- 66 let a více

15. Jaký je Váš společenský status?

- student
- zaměstnaný
- OSVČ
- nezaměstnaný
- důchodce

Zpracováno autorem